

Brussell, 20.2.2013
COM(2013) 83 final

**KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW,
LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-
KUMITAT TAR-REĠJUNI**

**Lejn Investiment Soċjali għat-Tkabbir u l-Koeżjoni – inkluża l-implimentazzjoni tal-
Fond Soċjali Ewropw 2014-2020**

{SWD(2013) 38 final}
{SWD(2013) 39 final}
{SWD(2013) 40 final}
{SWD(2013) 41 final}
{SWD(2013) 42 final}
{SWD(2013) 43 final}
{SWD(2013) 44 final}

**KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW,
LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-
KUMITAT TAR-REĠJUNI**

**Lejn Investiment Soċjali għat-Tkabir u l-Koeżjoni – inkluża l-implimentazzjoni tal-
Fond Soċjali Ewropw 2014-2020**

DAHLA

L-istrategija tat-tkabir Ewropa 2020 għal tkabir intelligenti, sostenibbli u inklużiv¹ tistabbilixxi miri biex toħroġ mill-inqas 20 miljun persuna mill-faqar u l-eskluzjoni soċjali u żżid l-impjeg tal-popolazzjoni ta' bejn l-20 u l-64 sena għal 75%. L-inizjattivi ewlenin tal-Istrategija Ewropa 2020, inkluża l-Pjattaforma Ewropea kontra l-Faqar u l-Eskluzjoni Soċjali u l-Aġenda għal Hiliet u Impjegi Godda, jappoġġaw l-isforzi biex jinkisbu dawn il-miri. Is-Semestru Ewropew jipprovdi l-qafas għal direzzjoni u monitoraġġ tar-riformi ekonomiċi u soċjali tal-Istati Membri. Il-Metodu Miftuħ ta' Koordinament dwar il-protezzjoni soċjali u l-inklużjoni soċjali kkontribwixxa għat-tmexxija tar-riformi strutturali tal-Istati Membri f'dawn l-oqsma. Il-promozzjoni tal-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali u l-għlied kontra l-eskluzjoni soċjali u d-diskriminazzjoni huma għanijiet fundamentali tal-Unjoni Ewropea identifikati fit-Trattat². Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea tipprovdi li meta jimplimentaw il-liġi tal-UE l-istituzzjonijiet tal-UE, kif ukoll l-Istati Membri, għandhom jirrispettaw id-drittijiet personali, ċiviċi, politiċi, ekonomiċi u soċjali.

Jose Manuel Barroso, il-President tal-Kummissjoni Ewropea, enfasizza fid-diskors dwar l-Istat tal-Unjoni tal-2012: “Huwa preċiżament dawk il-pajjiżi Ewropej bl-aktar sistemi effettivi ta' protezzjoni soċjali u s-sħubiji soċjali l-aktar żviluppati li huma fost l-aktar ekonomiji kompetittivi u ta' suċċess fid-dinja.”

Iżda l-isfidi li għabet magħha l-kriżi wasslu għal żieda fir-riskji tal-faqar u tal-eskluzjoni soċjali u mis-suq tax-xogħol f'hafna pajjiżi³. Id-diverġenzi fi hdan u bejn l-Istati Membri qegħdin jiżiedu wkoll. Dan mhux biss jhedded il-prospett li jintlaħqu l-miri ta' Ewropa 2020 u l-kompetittività tal-Ewropa f'dinja globalizzata, iżda hemm riskju wkoll ta' konsegwenzi negattivi soċjali u ekonomiċi mifruxa billi mhux biss il-persuni individwali iżda s-soċjetà b'mod ġenerali tbat l-ispejjeż soċjali u ekonomiċi tal-qgħad, il-faqar u l-eskluzjoni soċjali⁴.

Is-sistemi ta' protezzjoni soċjali taw kontribut għat-titjib tal-eżiti soċjali iżda jridu jiffaċċjaw il-konsegwenzi tal-bidla demografika u tal-kriżi finanzjarja u ekonomika. Il-persjoni li rriżultat fuq il-baġits pubbliċi u r-riskju ta' nuqqasijiet strutturali fis-suq tax-xogħol fil-gejjieni isahhu l-bżonn li l-politiki soċjali jiġu mmodernizzati biex jottimizzaw l-effettività u l-effiċjenza tagħhom, u l-mod kif huma ffinanzjati. Huwa essenzjali li jiġi żgurat l-aħjar użu tar-riżorsi eżistenti u li jiġu evitati l-effetti ħżiena potenzjali fit-tul tal-kriżi, kemm f'pajjiżi b'restrizzjonijiet fiskali serji, kif ukoll fost l-Istati Membri li għandhom aktar spazju fiskali.

¹ Komunikazzjoni mill-Kummissjoni, Ewropa 2020 – Strategija għal tkabir intelligenti, sostenibbli u inklużiv COM (2010) 2020 tat-3 ta' Marzu 2010; Konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tad-17 ta' Ġunju 2010

² Artikolu 3 tat-Trattat tal-Unjoni Ewropea.

³ L-ghadd ta' nies f'riskju tal-faqar u l-eskluzjoni soċjali żdied mill-2008 fi 13 minn 23 Stat Membru li għalihom hemm dejta disponibbli fl-2011(Eurostat).

⁴ Ara d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni Ewropea – Evidenza dwar id-Demografija u t-Tendenzi Soċjali – Il-Kontribut tal-Politiki Soċjali għall-Inkluzjoni, l-Impjeg u l-Ekonomija SWD(2013)38

It-tkabbir ekonomiku futur u l-kompetittività jehtiegu l-investment fil-kapital uman, li huwa l-bażi għall-produttività u l-innovazzjoni⁵.

Is-sistemi ta' protezzjoni soċjali jissodisfaw tliet funzjonijiet: l-investment soċjali, il-protezzjoni soċjali u l-istabbilizzazzjoni tal-ekonomija. L-investment soċjali jinvolvi t-tishih tal-kapaċitajiet attwali u futuri tan-nies. Fi kliem ieħor, barra milli jkollhom effetti immedjati, il-politiki soċjali jkollhom ukoll impatti dejjiema ekonomiċi u soċjali billi joffru qligħ tul iż-żmien, notevolment f'termini ta' prospettivi ta' impjieg jew l-introjti tax-xogħol. B'mod partikolari, l-investment soċjali jgħin biex in-nies "ikunu ppreparati" biex jikkonfrontaw ir-riskji tal-ħajja, minflok semplicità issir "tiswija" tal-konsegwenzi. Il-modernizzazzjoni tal-politiki soċjali tehtieg l-introduzzjoni sistematika ta' orjentazzjoni lejn il-kisba ta' riżultati ex-ante f'deċiżjonijiet ta' finanzjament u approċċ sistematiku tar-rwol li l-politiki soċjali jaqdu fl-istadji differenti tal-ħajja: mill-edukazzjoni għax-xogħol/qgħad sal-mard u x-xjuħija.

Il-politiki soċjali spiss ikollhom iż-żewġ jew anke t-tliet funzjonijiet kollha msemmija hawn fuq, u dawn jistgħu jsaħħu lil xulxin. Tipikament, bis-saħħa tal-funzjoni ta' protezzjoni matul perjodi negattivi l-investimenti magħmula qabel fil-kapital uman jistgħu jiġu ppreżervati. Għalhekk ikun ta' żgħwid li jiġu allokat i partijiet individwali ta' baġit għal funzjoni speċifika. Id-dimensjoni tal-investment ta' nefqa politika speċifika tiddependi fuq il-karatteristiċi tad-disinn tagħha (il-kondizzjonalità, it-tul ta' żmien, eċċ.), fuq il-kuntest nazzjonali speċifiku (il-komplimentarità ma' politiki oħrajn) u ċ-ċirkostanzi tul iż-żmien (iċ-ċiklu ekonomiku, il-moġħdija tat-tkabbir). Pereżempju, l-indukrar tat-tfal għandu rwol ta' protezzjoni, iżda għandu wkoll dimensjoni ta' investment sinifikanti jekk ikun imfassal tajjeb, jiġifieri bit-titjib tal-kapaċitajiet u tal-inkluzjoni tal-individwu. L-Isvezja għandha waħda mill-ogħla rati ta' impjieg tan-nisa fl-Ewropa bis-saħħa ta' politiki tal-impjieg immirati lejn il-familji, liv tal-ġenituri ġeneruż, flimkien ma' investment f'forniment universali ta' indukrar tat-tfal.

Is-sistemi soċjali mfassla tajjeb li jikkombinaw dimensjoni soċjali qawwija maż-żewġ funzjonijiet l-oħra, il-protezzjoni u l-istabbilizzazzjoni, iżidu l-effettività u l-effiċjenza tal-politiki soċjali, filwaqt li jiżguraw appoġġ kontinwu għal soċjetà aktar ġusta u aktar inkluziva. B'mod partikolari, l-immodernizzar tal-politiki soċjali tinvolvi l-ġoti ta' rwol aktar prominenti lill-miżuri ta' attivazzjoni. Bis-saħħa ta' dan, in-nies ikunu jistgħu jipparteċipaw b'mod attiv skont l-aqwa abbiltà tagħhom fis-soċjetà u fl-ekonomija. L-iskemi ta' appoġġ għandhom jipprovdu strateġija ta' hrug, għalhekk fil-prinċipju għandhom ikunu temporanji. Il-kondizzjonalità għall-kisba ta' għan speċifiku u xieraq (eż. parteċipazzjoni f'taħriġ) hija parti minn dan. L-appoġġ għandu jkun immirat aħjar lejn daww fil-bżonn fiż-żminijiet li jkun jehtiguh. Is-servizzi individwalizzati u integrati u l-benefiċċji (eż. pprovduti permezz ta' punt uniku ta' servizz) jistgħu jtejb u l-effettività tal-politiki soċjali. Is-simplifikazzjoni tal-proċeduri tista' tgħin lin-nies fil-bżonn jaċċessaw il-benefiċċji u s-servizzi aktar faċilment, b'hekk wkoll jiġu evitati skemi dduplikati u spejjeż żejda.

Din il-Komunikazzjoni hija akkumpanjata minn Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar "L-Investment fit-tfal: jinkiser iċ-ċiklu tal-iżvantaġġ" u sensiela ta' Dokumenti ta' Hidma tal-Persunal. Flimkien huma jiffurmaw il-"Pakkett ta' Investment Soċjali". Dan jipprovdi qafas ta' politika biex il-politiki tal-Istati Membri jiġu orjentati mill-ġdid fejn mehtieg lejn l-investment soċjali tul il-ħajja, bil-għan li jiżguraw l-adegwatezza soċjali u s-sostenibbiltà tal-baġits għall-politiki soċjali u għall-gvern u s-settur privat b'mod ġenerali kif intqal ukoll mill-

⁵ Kif enfasizzat fil-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni, Industrijia Ewropea iktar b'saħħitha għat-Tkabbir u l-Irkupru Ekonomiku, COM (2012) 582 tal-10 ta' Ottubru 2012.

Parlament Ewropew fir-riżoluzzjoni tiegħu dwar "il-patt ta' investiment soċjali"⁶. Dan huwa skont dak li jhegġegħ l-Istħarriġ dwar it-Tkabbir Annwali (Annual Growth Survey - AGS) biex l-Istati Membri "jinvestu fi tkabbir rikk fl-impjiegi u inkluziv" u s-sejha biex wiehed ifittex il-modernizzazzjoni tas-sistemi tal-protezzjoni soċjali, filwaqt li jiżgura l-effettività, l-adekwatezza u s-sostenibbiltà tagħhom. Il-Pakkett jipprovdi gwida ta' għajnuna biex jinkisbu l-miri ta' Ewropa 2020 billi tiġi stabbilita holqa bejn il-politiki soċjali, ir-riformi kif irrakkomandat fis-semestru Ewropew biex jintlaħqu l-miri ta' Ewropa 2020 u l-fondi rilevanti tal-UE. Dan jitlob ukoll aktar titjib fil-kejl tal-faqar u l-puntwalità tal-istatistika soċjali mal-UE kollha li żżomm kont tat-tendenzi u r-rendiment⁷.

Il-Pakkett huwa totalment komplementari għall-Pakkett dwar l-Impjiegi⁸, li jistabbilixxi t-triq lejn irkupru rikk fl-impjieg, il-White Paper dwar il-Pensjonijiet⁹, filwaqt li jipprezenta strategija għal pensjonijiet adegwati, sostenibbli u sikuri, u l-Pakkett dwar l-Impjieg u ż-Żgħażaġh¹⁰, li jittratta b'mod speċifiku s-sitwazzjoni taż-żgħażaġh. Huwa jibni wkoll fuq il-qafas regolatorju propost għall-implimentazzjoni tal-Politika ta' Koeżjoni fil-perjodu finanzjarju li jmiss 2014-2020 u b'mod partikolari l-ambitu tal-Fond Soċjali Ewropew (FSE) u l-proposta li jiġu allokati mill-inqas 20% tal-FSE f'kull Stat Membru għall-promozzjoni tal-inkluzjoni soċjali u kontra l-faqar.

1. L-ISFIDI

Tibdil fid-demografija

Mill-2013 'il quddiem, għall-ewwel darba, id-daqs tal-popolazzjoni fl-età tax-xogħol fl-Ewropa se jonqos filwaqt li l-għadd ta' anzjani se jespandi malajr. Issa hemm erba' persuni li jappoġġaw persuna waħda li għandha 'l fuq minn 65 sena, u dan il-proporzjon mistenni li jonqos bin-nofs sal-2040.

Hemm differenzi bejn il-pajjiżi, ir-reġjuni u s-setturi. Kollox ma' kollox, l-UE rat tkabbir modest tal-popolazzjoni fis-snin reċenti, iżda hemm għadd ta' Stati Membri, kollha fil-parti tal-Lvant tal-UE, li kellhom tnaqqis kostanti tal-popolazzjoni tagħhom fl-aħħar deċennju. Xi reġjuni żvantaġġati, li fihom il-popolazzjoni tal-komunitajiet emarginati qed tikber, qed jiffaċċjaw sfidi partikolari.

It-tixjiħ, il-proporzjonijiet tad-dipendenza dejjem jiżdiedu u popolazzjoni produttiva iżgħar qed jheddu l-affordabbiltà u s-sostenibbiltà tal-baġits pubbliċi għall-politika soċjali¹¹. Il-kriżi ekonomika żiedet il-qgħad, naqqset id-dhul tat-taxxa u żiedet l-għadd ta' persuni li jehtieġu l-benefiċċji, b'theddida akbar tas-sostenibbiltà tas-sistemi ta' protezzjoni soċjali tagħna.

⁶ Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Novembru 2012 dwar il-Patt ta' Investiment Soċjali – b'reazzjoni għall-kriżi

⁷ Ara d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni Ewropea – Evidenza dwar id-Demografija u t-Tendenzi Soċjali – Il-Kontribut tal-Politiki Soċjali għall-Inkluzjoni, l-Impjieg u l-Ekonomija SWD(2013)38.

⁸ Komunikazzjoni mill-Kummissjoni, Lejn irkupru li jwassal għall-holqien abbondanti ta' impjiegi, COM (2012) 173, 18 ta' April 2012

⁹ White Paper mill-Kummissjoni, Agenda għal Pensjonijiet Adegwati, Sostenibbli u Sikuri, COM (2012) 55, 16 ta' Frar 2012

¹⁰ Komunikazzjoni mill-Kummissjoni, Inressqu ż-Żgħażaġh lejn l-Impjieg, COM (2012) 727, 5 ta' Diċembru 2012

¹¹ Għal evalwazzjoni dettaljata tal-implikazzjonijiet baġitarji tat-tixjiħ tal-popolazzjoni jekk joghġbok irreferi għal 2012 rapport dwar it-tixjiħ – fuq http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/pdf/ee-2012-2_en.pdf

Filwaqt li l-isfida demografika taffettwa lill-Istati Membri kollha, hemm differenzi kbar fl-aspettattivi tal-hajja u s-snin ta' hajja li tgawdi s-saħħa mal-UE kollha. Dan huwa dovut għal għadd ta' fatturi li jiddeterminaw is-saħħa, inklużi varjazzjonijiet fil-kondizzjonijiet tal-hajja u tax-xogħol, kif ukoll fl-istili ta' hajja. Id-differenzi fl-aċċessibbiltà u l-kwalità tal-kura tas-saħħa wkoll jikkontribwixxu għal dan.

Lok għal titjib fl-effiċjenza tal-politiki soċjali

L-isfidi li għab miegħu t-tibdil demografiku ġew aggravati bil-kriżi billi tefa' pressjoni fuq il-baġits tal-Istati Membri fi żmien meta jehtieg li jkunu intensifikati l-isforzi biex jintlaħqu l-għanijiet ta' Ewropa 2020.

Billi l-infiq pubbliku għall-politiki soċjali, li fil-biċċa l-kbira jkopri l-pensjonijiet u l-kura tas-saħħa, bħala medja fl-UE jinkludi madwar 29,5% tal-PDG, dawn huma taħt skrutinju mill-qrib fl-isforzi ta' konsolidazzjoni. Hafna riformi jridu jiffukaw fuq it-titjib fl-effiċjenza, filwaqt li joqghodu attenti li r-riformi jkunu mfassla tajjeb biex jiġu evitati riperkussjonijiet negattivi fuq il-livelli tal-faqar, il-produttività u t-tkabbir ekonomiku, is-saħħa tal-popolazzjoni u l-koeżjoni soċjali.

Il-kisba tas-sostenibbiltà u l-adeqwatezza tal-politiki soċjali titlob li l-Istati Membri jsibu modi biex itejbu l-effiċjenza u l-effikaċja, filwaqt li jindirizzaw it-tibdiliet soċjali u demografiċi ewlenin¹². F'xi każijiet, il-multipliċità ta' benefiċċji, aġenziji, u kondizzjonijiet għall-intitolament twassal għal spejjeż amministrattivi addizzjonali u anqas benefiċċji għal dawk li huma l-aktar fil-bżonn. Monitoraġġ insuffiċjenti wkoll iwassal għal infiq żejjed. Xi benefiċċji fi flus u servizzi soċjali jinsabu wkoll mhux tant wisq fil-mira u ma jaslux għand dawk fil-bżonn ta' għajjuna¹³.

L-Istati Membri b'livelli simili ta' nfiq għal politiki soċjali jiksibu riżultati differenti minn xulxin f'termini ta' eżiti għal dak li huwa faqar, impjieg u saħħa. Minn dan jidher li hemm lok għal titjib fil-mod kif jintużaw ir-riżorsi¹⁴.

L-Istharriġ Annwali dwar it-Tkabbir (AGS) li jniedi s-Semestru Ewropew 2013 jistipula li l-proċess li għaddej ta' ristrutturar tal-ekonomiji tagħna huwa ta' xkiel, politikament ta' sfida u soċjalment diffiċli, iżda li jehtieg li jiġu stabbiliti s-sisien għat-tkabbir tal-ġejjieni u għall-kompetittività, li se jkunu intelligenti, sostenibbli u inkluzivi. L-AGS enfasizza wkoll il-hteiga għal riformi tas-sistemi tal-kura tas-saħħa bl-għan doppju li jiżgura aċċess għall-kura tas-saħħa ta' kwalità għolja u użu aktar effiċjenti tar-riżorsi pubbliċi. Il-hteiga li tissaħħaħ ir-riforma diġà giet riflessa fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż 2012 (country specific recommendations - CSR) li jagħmlu sejha għall-estensjoni tal-hajja tax-xogħol u tal-inċentivi għax-xogħol, bil-provvista ta' opportunitajiet (ta' impjieg) aħjar għan-nisa u ż-żagħżagħ, bit-titjib tal-effikaċja tas-sistemi ta' trasferiment soċjali u għajjuna, u l-iżgurar ta' aċċess għal servizzi ta' kwalità.

Riżorsi privati u tat-tielet settur li jridu jikkomplementaw l-isforzi pubbliċi

¹² Ara d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni Ewropea – Evidenza dwar id-Demografija u t-Tendenzi Soċjali – Il-Kontribut tal-Politiki Soċjali għall-Inkluzjoni, l-Impjieg u l-Ekonomija SWD(2013)38

¹³ Ara d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni Ewropea – Rapport dwar is-Segwitu tal-Implimentazzjoni mill-Istati Membri Ewropew tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-Inkluzjoni Attiva ta' Nies Esklużi mis-Suq tax-Xogħol 2008 – Lejn approċċ ta' investiment soċjali SWD(2013)39

¹⁴ Ara d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni Ewropea – Evidenza dwar id-Demografija u t-Tendenzi Soċjali – Il-Kontribut tal-Politiki Soċjali għall-Inkluzjoni, l-Impjieg u l-Ekonomija SWD(2013)38

Ir-riżorsi għal politiki soċjali mhumix limitati għal dawk mis-settur pubbliku. Parti mhux negligibbli tiġi min-nies u l-familji. Barra minn hekk, l-organizzazzjonijiet minghajr skop ta' qligħ jipprovdu servizzi soċjali fuq skala sostanzjali. Dawn ivarjaw minn saqaf għan-nies bla dar, appoġġ għall-anzjani, persuni b'diżabbiltà, għal ċentri ta' pariri dwar il-benefiċċji soċjali b'mod ġenerali. L-intrapriżi soċjali¹⁵ jistgħu jikkomplementaw l-isforzi tas-settur pubbliku, u jkunu pijunieri fl-iżvilupp ta' swieq ġodda, iżda dawn jehtieġu aktar appoġġ minn dak li qed jirċievu bħalissa¹⁶. Il-partijiet tas-settur privat li jaħdmu għall-profitt jehtieġ li jkomplu jiġu mhegga biex jużaw il-potenzjal tal-investment soċjali permezz, pereżempju, ta' ambjent soċjali u tax-xogħol san u sikur. Dan mhux limitat għar-Responsabbiltà Soċjali Korporattiva biss u jinkludi pereżempju taħriġ fuq il-post tax-xogħol, faċilitajiet interni għall-kura tat-tfal, il-promozzjoni tas-saħħa u postijiet tax-xogħol aċċessibbli u favur il-familji.

Fil-qasam soċjali, l-Istati Membri għadhom jagħmlu użu insuffiċjenti ta' approċċi aktar innovattivi għall-iffinanzjar, inkluż billi jużaw il-partecipazzjoni tas-settur privat u l-inġinerija finanzjarja permezz ta' strumenti bħall-mikrofinanzjament, garanziji bbażati fuq il-politika u Bonds ta' Investment Soċjali¹⁷ li għandhom jagħmlu l-almu tagħhom biex isir iffrankar ta' baġit.

Il-htieġa ta' investment fil-kapital uman tul il-hajja kollha u ta' żgurar ta' għajxien adegwat

Biex il-miri ta' Ewropa 2020 jimmaterjalizzaw, jehtieġ li tittiehed azzjoni ta' rimedju fuq skala wiesgħa, u biex ikunu koperti l-isfidi ffaċċjati fi stadji differenti ta' hajjet in-nies.

Tfal li jikbru fil-faqar spiss jibqgħu fil-faqar għal hajjithom kollha. Pereżempju, żvantaġġi sinifikanti ffaċċjati fit-tfulija fl-edukazzjoni¹⁸ u fis-saħħa huma spiss aggravati matul il-hajja. Għalhekk huwa importanti li jiġu indirizzati fatturi li jiddeterminaw is-saħħa matul il-hajja tan-nies. Ir-rendiment batut fl-iskola jissarraff direttament fi tnaqqis ta' opportunitajiet fil-gejjieni ta' impjiegi u dħul. Pereżempju, it-tfal Rom huma partikolarment fir-riskju li jkunu soċjalment u ekonomikament emarginati u diskriminati. Nofshom biss ikollhom aċċess għall-indukrar u l-edukazzjoni bikrija fit-tfulija (IEBT), madwar nofs il-medja tal-UE, u f'diversi Stati Membri anqas minn 10% jispiċċaw sal-aħħar l-iskola sekondarja, u dan iwassal għal **rati baxxi ta' impjiegi**. Fir-Repubblika Ċeka, tnejn (2) biss minn kull għaxar (10) Rom li jgħixu f'lokalitajiet emarginati għandhom xi taħriġ formali jew edukazzjoni sekondarja li tqieghdhom fi triq il-karriera¹⁹.

¹⁵ L-ekonomija soċjali, li tissejjaħ ukoll "it-tielet settur", tirreferi għall-atturi mhux governattivi bħal l-organizzazzjonijiet tal-komunità, l-organizzazzjonijiet volontarji, u l-intrapriżi soċjali li jorganizzaw attivitajiet għall-benefiċċju soċjali. L-intrapriżi soċjali huma negozji primarjament b'għanijiet soċjali, u fejn il-bilanċi favorevoli jiġu normalment investiti mill-gdid fin-negozju jew fil-komunità, minflok mal-profit li jiġi massimizzat għas-sidien u l-azzjonisti.

¹⁶ Kif enfasizzat fil-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar l-Inizjattiva tan-Negozji Soċjali, Inizjattiva tan-Negozju Soċjali, Biex jinholq ambjent favorevoli għall-intrapriżi soċjali, il-partijiet interessati ewlenin fl-ekonomija soċjali u l-innovazzjoni COM(2011)682 tal-25 ta' Ottubru 2011

¹⁷ B'bond b'impatt soċjali tipiku, investitur privat jiffinanzja fornitur tas-servizzi soċjali biex jiġi implimentat programm soċjali bi tpattija għal wegħda ("bond") mis-settur pubbliku li l-investment inizjali jiġi rimborżat u tithallas rata ta' qligħ jekk il-programm jikseb ir-riżultati soċjali ddefiniti minn qabel.

¹⁸ Pereżempju aċċess limitat għal edukazzjoni ta' kwalità għolja, aċċess limitat għall-appoġġ għal tagħlim addizzjonali, nuqqas ta' appoġġ min-naħa tal-ġenituri jew aċċess għal opportunitajiet ta' tagħlim addizzjonali (mhux formali) eċċ.

¹⁹ Il-Bank Dinji, Unità tas-Settur għall-Iżvilupp Uman, l-Ewropa u r-Reġjun tal-Asja Ċentrali: L-Inkluzjoni tar-Rom fl-Ewropa u l-Ażja Ċentrali: Opportunità Ekonomika għall-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, ir-Rumanija u n-Nota ta' Politika Serba, (it-30 ta' Settembru 2010)

Il-htieġa għall-investiment fil-kapital uman tibda minn età bikrija hafna u tissokta matul il-hajja kollha. Ir-rata ta' qgħad fost iż-żgħażaġh bħalissa hija ta' 23,7% u qed tiżdied. Fl-istess hin, hemm nuqqas ta' progress fit-tnaqqis tat-tluq bikri mill-iskejjel u n-nuqqas li titlesta l-edukazzjoni tat-tielet livell. Barra minn hekk, proporzjoni kbira ta' żgħażaġh b'mod inkwetanti mhumie x f'impjieg, fl-edukazzjoni jew fit-taħriġ (Not in Employment, Education or Training - NEET), u dawn jirrappreżentaw 12.9% tal-Ewropej żgħażaġh (15-24) jew 7,5 miljun b'kollox fl-2011. Ir-riżultat huwa li f'xi Stati Membri, iż-żgħażaġh qed isiru relattivament aktar f'riskju ta' faqar mill-anzjani. Dawn ir-riskji u n-nuqqas ta' xogħol huma wkoll ta' thassib serju f'hafna żoni rurali fl-UE fejn iż-żgħażaġh qed isibuha iktar diffiċli li jidhlu fis-suq tax-xogħol jew isibu impjieg meta mqabbla man-nies tal-età tagħhom li jgħixu f'żoni urbani u b'liet kbar²⁰.

Haddiema fl-aqwa età u daww aktar anzjani huma affettwati minn ż-żieda mghaġġla ta' qgħad fit-tul. Dan ipogġihom fir-riskju tal-faqar u jippreżenta perikolu għall-impjegabilità tagħhom, l-istabbiltà tal-familji tagħhom, u s-saħħa mentali u fiżika tagħhom.

Barra miż-żgħażaġh jiffaċċjaw tbatija n-nisa (aktar anzjani), il-persuni qiegħda, nies b'diżabbiltà, kif ukoll il-migranti li jgħixu fl-Ewropa. Dawn iġarrbu livelli għoljin hafna ta' qgħad (19,6% fl-2011, meta mqabbla ma' 9,7% bħala medja). Ir-rata tal-impjieg tal-persuni b'diżabbiltà hija madwar 25% inqas minn dik għal persuni mingħajr diżabbiltà. Barra minn hekk, ir-riskju ta' faqar u esklużjoni soċjali ta' nies imwiġda barra ta' bejn il-25 u l-54 sena jaqbeż bħala medja dak tal-oħrajn b'aktar minn 10 punti perċentwali madwar l-UE bħala entità shiha²¹. Id-distakk fir-riskju ta' faqar wara t-trasferiment soċjali bejn il-migranti u ċittadini tal-UE huwa sinifikanti wkoll, bi tmien (8) punti perċentwali²². U aktar minn hekk, tfal ġejjin minn familji migranti għandhom riskju oġġla li jtilqu mill-iskola kmieni.

Barra minn hekk, is-swieq tax-xogħol għandhom mhumie x inkluzivi. F'xi pajjiżi, iż-żieda fir-rata li biha qed jidhlu fis-suq tax-xogħol in-nisa u daww li ġejjin minn familji migranti hija bil-mod hafna u s-siġħat maħduma bħala medja għandhom baxxi. Is-segmentazzjoni tas-suq tax-xogħol u l-polarizzazzjoni jwasslu għal inugwaljanzi sinifikanti tas-suq f'għadd ta' pajjiżi u s-sistemi tat-taxxa u tal-benefiċċji jistgħu jgħolqu diżinċentivi għax-xogħol, speċjalment għal daww bi dħul baxx jew tat-tieni sors ta' dħul. Prattiki ta' rtirar bikri u lakuni bejn l-età statutorja tal-irtirar u dik effettiva jkimplu jnaqqsu l-attività ekonomika.

Għal hafna nies, l-impjieg attwali tagħhom mhuw i x biżżejjed biex jgħorġu l-familji tagħhom mill-faqar. Il-haddiema foqra jirrappreżentaw terz tal-adulti ta' età tax-xogħol f'riskju ta' faqar²³.

Minkejja l-isforzi biex jiġu mmodernizzati s-sistemi ta' protezzjoni soċjali, il-progress huwa irregolari mal-UE fis-shiħ tagħha, u f'għadd ta' Stati Membri l-politiki soċjali hafna drabi ma jirnexx ilhom x iżommu partijiet tal-popolazzjonijiet tagħhom mill-possibbiltà li jaqgħu fil-faqar u l-esklużjoni soċjali, u/jew li jiġu qiegħda għal żmien twil. Fin-nuqqas ta' protezzjoni soċjali, il-livelli tal-faqar jistgħu jkunu sad-doppju ta' li huma; minkejja dan, aktar u aktar nies jew jirċievu benefiċċji inadegwati jew ma huma koperti xejn. Aktar u aktar familji qed jgħaddu minn diffikultajiet finanzjarji²⁴.

L-inugwaljanzi fid-dħul disponibbli żdiedu f'xi pajjiżi, filwaqt li fl-istess hin **il-livelli ta'**

²⁰ Ara d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni SWD(2012)44 finali tas-7.3.2012

²¹ Sors: Eurostat, EU-SILC 2008

²² Sors: Eurostat, EU-SILC 2008

²³ Rivista Trimestrali dwar l-Impjieg u s-Sitwazzjoni Soċjali tal-UE, Diċembru 2012

²⁴ Diffikultajiet finanzjarji huma ddefiniti bħala diffikultajiet fi djar li jridu jieklu minn ġewwa jew jidhlu f'dejn biex ikopru l-infiq ta' kuljum

ghixien assoluti għal hafna li jinsabu digà f'pożizzjonijiet vulnerabbli naqsu b'mod sproporzjonat. Dan imur kontra d-drittijiet soċjali ta' hajja dinjituża taċ-ċittadini²⁵. Pereżempju, skont stima għall-2009²⁶, fl-lejl wiehed kwalunkwe jista' jkun hemm sa 410 000 persuna bla dar fl-UE. Din iċ-ċifra qed tiżdied f'hafna Stati Membri u hafna aktar nies jinsabu f'riskju minnenti ta' żgumbrament²⁷.

Nindirizzaw id-dimensjoni tas-sessi

L-isfidi partikolari li jiġu mill-iżvantaġġ issoktat bejn is-sessi jridu jiġu indirizzati b'mod aktar koerenti²⁸. B'kollox in-nisa li qed jgħixu fil-faqar fl-UE jaqbzu lill-irġiel bi 12-il miljun. Mhux talli n-nisa jaqilgħu pagi inqas, talli għandhom rata ta' sehem iktar baxxa fil-forza tax-xogħol u jaħdmu anqas sigħat, u dan f'parti minnu ġej mix-xogħol fid-dar, xogħol ta' indukrar tat-tfal u ta' kura fit-tul mingħajr hlas, b'mod speċifiku:

- Ir-rata ta' attività tan-nisa għadha 16,4% inqas minn dik tal-irġiel, li jirrifletti diviżjonijiet persistenti bejn is-sessi għal dawk li huma responsabbiltajiet fid-dar (64,9% għal 77,6% għall-kategorija ta' età 15-64 fl-2011);
- Proporzjon akbar ta' nisa li jaħdmu part-time u dan ifisser medja ta' sigħat fil-ġimgħa inqas bi 17,0% maħduma min-nisa (33,7 sigħat għal 40,6 fl-2011);
- Diskrepanza bejn is-sessi fil-pagi ta' 16,2% (2010, f'medja ta' dhul fis-sieġha), li hija parzjalment minhabba li n-nisa jaqilgħu inqas paga għal xogħol ta' valur ugwali, u parzjalment minhabba li n-nisa jinsabu iktar numerużi f'impjiegi li jhallsu inqas.

Meta jitqies dan kollu, id-diskrepanza fil-pagi totali tan-nisa jistgħu jiġu stmati li huma iktar minn 40% taħt dawk tal-irġiel bħala medja²⁹. Billi l-inugwaljanza tas-sessi tolgot il-hajja kollha ta' persuna u l-effetti negattivi tagħha jinhassu biż-żmien, dan iwassal pereżempju għal PDG iktar baxx, anqas kontribuzzjonijiet ta' sigurtà soċjali u aktar faqar fost in-nisa aktar anzjani, bi 18% tan-nisa ta' 65 sena u aktar li jinsabu fir-riskju tal-faqar, bi tqabbil ma' 13% tal-irġiel. Bi sfond ta' żvantaġġ jew li tkun ġej minn minoranza etnika jikkomplika dawn l-inugwaljanzi tas-sess.

2. X'JEHTIEĠ LI JSIR? ATTEZZJONI FUQ INVESTIMENT SOĊJALI SEMPLIĊI, IMMIRAT U MARBUT BIL-KONDIZZJONIJET

Minkejja differenzi kbar bejn l-Istati Membri, kollha għandhom quddiemhom sfidi strutturali, soċjali u demografiċi.³⁰ L-immodernizzar tal-politika soċjali huwa ta' tħassib komuni fil-livell tal-UE, peress li l-politiki soċjali ineffettivi f'pajjiż jistgħu jkollhom konsegwenzi għall-oħrajn, b'mod partikolari fi hdan iż-żona tal-Euro. In-nuqqas ta' investiment fil-politika soċjali li ssahħah l-iżvilupp tal-kapital uman, pereżempju fl-edukazzjoni u l-indukrar kmieni

²⁵ Ara wkoll il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea li fil-kapitolu III tagħha dwar l-Ugwaljanza tistabbilixxi d-drittijiet tat-tfal (l-Artikolu 24) u tal-anzjani (Art. 25) u tirreferi wkoll għall-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa (l-Artikolu 23) u għall-integrazzjoni ta' persuni b'dizabbiltà (Artikolu 26)

²⁶ Skont id-definizzjoni ETHOS: <http://www.feantsa.org/files/freshstart/Toolkits/Ethos/Leaflet/EN.pdf>

²⁷ "Pjan direzzjonali għall-inkluzjoni soċjali għal Ewropa 2020", H. Frazer, E. marlier, I. Nicaise, 2010

²⁸ Ara d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni Ewropea – Evidenza dwar id-Demografija u t-Tendenzi Soċjali – Il-Kontribut tal-Politiki Soċjali għall-Inkluzjoni, l-Impjiegi u l-Ekonomija SWD(2013)38

²⁹ Ibbażati fuq il-kalkoli tal-Kummissjoni

³⁰ Ara d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni Ewropea – Evidenza dwar id-Demografija u t-Tendenzi Soċjali – Il-Kontribut tal-Politiki Soċjali għall-Inkluzjoni, l-Impjiegi u l-Ekonomija SWD(2013)38

fit-tfulija, f'xi Stati Membri jimmanifesta ruħu f'livelli edukattivi aktar baxxi u żvilupp iktar baxx b'mod ġenerali tal-ħiliet³¹. Dan jista' jikkontribwixxi biex jiġu spjegati d-differenzi fil-kompetittività ekonomika bejn l-Istati Membri u n-nuqqas ta' ekwilibriji osservati fl-EMU peress li edukazzjoni u ħiliet ta' kwalità baxxa jwasslu għal forza tax-xogħol ta' kwalità iktar baxxa u inqas produttiva. Fl-Istati Membri b'kompetittività ekonomika mnaqqsa, dan jista' wkoll iwassal għal tendenza biex daww li huma kkwalifikati ħafna jtilqu mill-pajjiż ta' oriġini tagħhom biex ifittxu x-xogħol bnadi oħra, li jwassal għal aktar tnaqqis fil-potenzjal ta' produzzjoni.

Bl-isfidi strutturali fit-tul quddiemhom, l-Istati Membri jeħtieġ li jadattaw biex jiżguraw l-adekwatezza u s-sostenibbiltà tas-sistemi soċjali tagħhom u l-kontribut għall-istabbilizzazzjoni tal-ekonomija. Jekk persuna ma tistax issib xogħol temporanament, l-attenzjoni għandha tkun fuq it-titjib tal-kapaċitajiet tagħha bil-ħsieb li tirritorna lejn is-suq tax-xogħol. Dan jeħtieġ li jsir permezz ta' approċċ immirat iffokat fuq il-ħtiġijiet individwali u jitwassal bl-aktar mod kost-effettiv.

Li tgħin lill-individwi jgħixu l-potenzjal shiħ tagħhom biex jipparteċipaw fil-ħajja soċjali u ekonomika fis-soċjetà jinvolvi appoġġ għall-persuni fi stadji kruċjali tul il-medda ta' ħajjithom. Dan jibda mill-investiment fit-tfal u ż-żgħażaġħ, u jkompli minn dan il-punt. L-innovazzjoni soċjali trid tkun parti integrali tal-aġġustamenti meħtieġa bl-ittestjar ta' approċċi ta' politika ġodda u l-ġhażla tal-aktar effettivi.

2.1. Is-sostenibbiltà u l-adekwatezza tas-sistemi soċjali jiżdedu permezz ta' politiki soċjali ssimplifikati u mmirati aħjar

Biex jintlaħqu l-miri ta' Ewropa 2020 jeħtieġ approċċ ġdid mingħajr ma jintesew il-limitazzjonijiet baġitarji u l-isfidi demografiċi li għandhom quddiemhom l-Istati Membri. Il-politiki soċjali jeħtieġ ikunu kemm adegwati kif ukoll sostenibbli mil-lat fiskali, peress li dawn huma żewġ naħat tal-istess munita. Dan ifisser l-ewwel nett li jridu jintużaw ir-riżorsi disponibbli b'mod aktar effiċjenti u effettiv permezz tas-simplifikazzjoni, immirar aħjar u li titqies il-kondizzjonalità meta jitfasslu l-politiki. Kemm l-universalizmu kif ukoll is-selettività jeħtieġ li jintużaw b'mod intelligenti. Pereżempju, il-fażi preskolastika, li hija aċċessibbli fil-wisgħa għat-tfal, bħal ma jiġri fi Franza, wriet li għandha effett pożittiv sinifikanti u persistenti fuq il-kapaċità tat-tfal biex jirnexxu fl-iskola u, fuq perjodu ta' żmien twil, jiksibu pagi oġġla fis-suq tax-xogħol.

Id-Dokument ta' Hidma tal-Persunal dwar l-Investiment fis-Saħħa³² juri kif l-investimenti għaqdin fis-saħħa jistgħu jwasslu għal riżultati aħjar ta' saħħa, għall-produttività, il-kapaċità għall-impjieg, l-inkluzjoni soċjali u l-użu kost-effiċjenti tar-riżorsi pubbliċi, permezz tal-kontribut tagħhom għas-sostenibbiltà tas-sistemi tas-saħħa³³, l-investiment fil-kapital uman u fl-ekwità fis-saħħa³⁴.

L-impatt tal-infiq għandu jiġi massimizzat aktar permezz ta' sforzi akbar biex jonqsu l-frodi u l-piżijiet amministrattivi għall-utenti u l-fornituri. L-istruttura tal-iffinanzjar tista' tissaħħaħ

³¹ Ara l-OECD (2012) Bidu Qawwi III: Ghodod ta' kwalità għal Edukazzjoni u Indukrar Bikri tat-tfal", OECD, Pariġi – għal evidenza dwar kif il-politiki ta' edukazzjoni qabel il-primarja affettwaw ir-riżultati PISA (2009), u d-diverġenza bejn l-Istati Membri li jinvestu f'dawn il-politiki

³² Ara d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni Ewropea – *Investing in Health* SWD(2013) 43

³³ Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill, it-3054 laqgħa tal-Kunsill Ekonomiku u l-Affarijiet Finanzjarji Brussell, is-7 ta' Diċembru 2010

³⁴ Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar Valuri u Prinċipji Komuni fis-Sistemi tas-Saħħa tal-Unjoni Ewropea (2006/C 146/01)

permezz ta' titjib fil-gbir tat-taxxi, it-tkabbir tal-bazi tat-taxxa, filwaqt li jiġu eżaminati mill-ġdid l-elementi tal-infiq fiskali u l-istruttura tat-taxxi ssir aktar favur it-tkabbir, pereżempju permezz ta' taxxi ambjentali. Fl-aħħar nett, il-politiki soċjali għandhom ikunu mmirati aħjar lejn dawk li għandhom l-aktar bżonn, bl-iżgurar li jiġu użati minn aktar nies biex titjeb l-adekwatezza u s-sostenibbiltà fl-istess hin.

Il-Kummissjoni thegħġ lill-Istati Membri biex:

- L-investment soċjali jkollu rifless aħjar fl-allokazzjoni tar-riżorsi u l-arkitettura generali tal-politika soċjali. Dan ifisser it-tqeghid ta' aktar enfasi fuq politiki bħall-indukrar (tat-tfal), l-edukazzjoni, it-taħriġ, politiki attivi tas-suq tax-xogħol, appoġġ għall-akkomodazzjoni, riabilitazzjoni u servizzi tas-saħħa. Itejbu s-sostenibbiltà tas-sistemi tas-saħħa³⁵. L-istrutturi tal-iffinanzjar għandhom jitjebu, pereżempju, permezz ta' gbir ta' taxxi b'mod aktar effiċjenti, tkabbir tal-bażijiet fiskali u bl-istruttura tat-taxxi ssir aktar favur it-tkabbir, u li jiġu evitati l-impatti negattivi fuq id-domanda tax-xogħol. Għandu jiġi rrapportat il-progress fil-Programmi Nazzjonali ta' Riforma (NRPs);
- Jissimplifikaw is-sistemi ta' benefiċċji u l-amministrazzjoni tagħhom għall-utenti u l-fornituri, inaqqsu l-piżijiet amministrattivi kif ukoll il-frodi u jżidu l-assimilazzjoni. Dan jista' jsir, pereżempju, billi jitwaqqfu punti uniċi ta' servizz u li tigi evitata proliferazzjoni ta' tipi differenti ta' benefiċċji għal proċedura unika ta' kontingenza. Itejbu il-mira tal-politiki soċjali tagħhom biex jiżguraw li dawk li l-aktar għandhom bżonn jirċievu appoġġ xieraq filwaqt li jitnaqqas il-piż fuq il-finanzi pubbliċi.

Il-Kummissjoni se tappoġġja lill-Istati Membri billi:

- Tissorvelja, fil-qafas tas-Semestru Ewropew, l-effettività u l-effiċjenza tas-sistemi soċjali u l-enfasi tagħhom fuq l-investment soċjali, bil-ħsieb li jittejbu l-adekwatezza u s-sostenibbiltà. Wara l-mandat mogħti mill-Kunsill³⁶ u kif imħabbar fil-Programm ta' Hidma tiegħu tal-2013, il-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali (KPS) se jaħdem fuq il-finanzjament tas-sistemi tal-protezzjoni soċjali u l-effiċjenza u l-effettività tal-infiq fil-protezzjoni soċjali. Dan se jinkludi l-iżvilupp ta' metodoloġija ta' appoġġ biex dan isehh sa tmiem l-2013. Dan ix-xogħol se jkun ibbażat fuq l-analiżi u l-kondiviżjoni tal-aqwa prassi fil-kuntest tal-Metodu Miftuħ ta' Koordinazzjoni dwar il-protezzjoni soċjali u l-inkluzjoni soċjali (MMK Soċjali);
- Twaqqaf, matul l-2013, bord ta' esperti biex jipprovdi pariri indipendenti dwar modi effettivi ta' investment fis-saħħa³⁷.

2.2. Politiki ta' attivazzjoni u abilitazzjoni permezz ta' appoġġ immirat, kondizzjonali u aktar effettiv

Jehtieg li jkun hemm azzjoni kemm mill-gvernijiet kif ukoll minn min iħaddem fl-Istati Membri biex aktar tiżdied il-partecipazzjoni fil-forza tax-xogħol b'mod speċifiku billi jitnehhew l-ostakoli li fadal għall-partecipazzjoni shiħa u biex jiżdiedu l-holqien tal-impjieg u d-domanda għax-xogħol.

³⁵ Dan għandu jkun ibbażat fuq ir-Rapport Kongunt dwar is-Sistemi tas-Saħħa mill-Kumitat tal-Politika Ekonomika u l-Kummissjoni u fuq il-kooperazzjoni tal-Istati Membri fil-Proċessi ta' Riflessjoni tal-Kunsill dwar is-sistemi tas-saħħa u dwar il-mard kroniku

³⁶ Kunsill tal-EPSCO tas-17-02-2012: "immexxu x-xogħol dwar il-finanzjament tas-sistemi ta' protezzjoni soċjali, nistiednu lil kumitati ohra rilevanti biex jiehdu sehem f'dan ix-xogħol importanti".

³⁷ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2012/C 198/06 tal-5 ta' Lulju 2012 dwar il-holqien ta' bord ta' esperti indipendenti u multisettorjali biex jipprovdi pariri dwar modi effettivi ta' investment fis-saħħa.

Minbarra l-linji tal-politika stabbiliti fil-Pakkett dwar l-Impjiegi u fil-Pakkett “Infasslu mill-ġdid l-Edukazzjoni”³⁸ li jiffokaw fuq id-domanda u l-provvista tas-suq tax-xogħol, dan ifisser investiment f’politiki soċjali, f’servizzi u f’benefiċċji fi flus li jattivaw u jabilitaw. L-investiment soċjali għandu jiffoka fuq l-eżitu għall-individwu u għas-soċjetà ingenerali. L-appoġġ irid joffri strategija ta’ hruġ lill-individwi, u bħala żmien, irid jingħata għal kemm hemm bżonn, u għalhekk min-natura tiegħu fil-prinċipju għandu jkun temporanju. F’ċerti każijiet, is-servizzi soċjali huma iktar ta’ appoġġ minn benefiċċji fi flus. Barra minn hekk, ċerti tipi ta’ appoġġ għandhom ikunu reċiproċi: bil-kondizzjoni li l-individwu jkaseb għan xieraq u speċifiku skont l-aqwa abilitajiet tiegħu, kif pereżempju jiġri fir-rigward tal-benefiċċji għall-qgħad.

L-implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjoni dwar l-Inklużjoni Attiva³⁹ u l-gwida pprovduta f’dan il-Pakkett⁴⁰ huma f’dan ir-rigward ewlenin. Il-miżuri jridu jaqblu mal-htieġa tal-individwu aktar milli jkun marbuta man-natura tal-benefiċċju jew mal-“grupp ta’ mira” li fih tinzerta persuna. Il-punti uniċi ta’ servizz u l-kuntratti individwali huma eżempji ta’ approċċ issemplifikat li jaqbel mal-htigijiet tan-nies. It-twaqqif ta’ baġits ta’ referenza jista’ jagħti appoġġ fl-implimentazzjoni ta’ din ir-Rakkomandazzjoni⁴¹.

Is-sistemi tat-taxxa u tal-benefiċċji għandhom iġieghlu x-xogħol irendi u l-politiki soċjali għandhom ukoll jiżguraw biżżejjed l-għajxien. L-ostakli għad-dhul tan-nisa fis-suq tax-xogħol u l-parteċipazzjoni ta’ haddiema oħrajn mhux rappreżentati biżżejjed għandhom jiġu indirizzati. Hemm bżonn li jkun hemm intervent bikri, ikkomplementat bl-abilitazzjoni tal-aċċess għas-servizzi bażiċi, bħal kontijiet ta’ pagament bażiċi, l-internet, it-trasport⁴², l-indukrar tat-tfal, l-edukazzjoni u s-saħħa. L-istimolu ta’ għażliet tal-“aħjar offerta ta’ prezzijiet”⁴³ għal prodotti u servizzi tal-konsumatur u t-titjib tal-inklużjoni finanzjarja huma parti oħra minn dan l-isforz. L-implimentazzjoni tal-pakkett legiżlattiv fuq “Il-Kont tal-Bank” inklużi miżuri biex jiġi pprovdut kont ta’ pagament b’funzjonijiet bażiċi għall-konsumaturi kollha fl-UE, li ssegwi r-Rakkomandazzjoni tal-2011 dwar l-aċċess għal kont ta’ pagament bażiku⁴⁴, se tkun fundamentali, .

L-investiment soċjali għandu rwol partikolari għal dawk in-nies li huma affettwati b’mod sproporzjonat mill-qgħad, mill-faqar, akkomodazzjoni mhux xierqa u kondizzjonijiet ta’ saħħa hżiena u mid-diskriminazzjoni. Pereżempju, hafna Rom jgħixu f’emarginazzjoni estrema u f’ċirkustanzi soċjo-ekonomiċi foqra hafna. Dan jehtieġ strategiji politiċi li għandhom fil-mira l-htigijiet tagħhom u li joffru appoġġ integrat. L-indirizzar tal-problema tal-persuni mingħajr

³⁸ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni – “Infasslu mill-ġdid l-edukazzjoni: Ninvestu fil-hiliet għal eżiti soċjoekonomiċi aħjar”. COM(2012)669, 20 ta’ Novembru 2012.

³⁹ Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tat-3.10.2008 dwar l-inklużjoni attiva tan-nies esklużi mis-suq tax-xogħol (2008/867/KE ppubblikata fil-ĠU L 307, ta’ 18.11.2008

⁴⁰ Ara d-Dokument ta’ Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni Ewropea – Rapport dwar is-Segwitu tal-Implimentazzjoni mill-Istati Membri Ewropew tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-Inklużjoni Attiva ta’ Nies Esklużi mis-Suq tax-Xogħol 2008 – Lejn approċċ ta’ investiment soċjali SWD(2013)39.

⁴¹ Il-baġits ta’ referenza fihom lista ta’ oġġetti u servizzi li familja ta’ daqs u kompożizzjoni speċifika tehtieġ biex tista’ tgħix f’livell tali ta’ benesseri, flimkien mal-istima tal-ispejjeż ta’ kull xahar jew ta’ kull sena tagħha. Sors: European Consumer Debt Network (2009). Handbook of reference budgets, pp. 5.

⁴² Ara wkoll il-qafas regolatorju tal-UE dwar id-drittijiet tal-passiġġieri u servizzi ta’ trasport pubbliku, ir-Regolament (UE) Nru 1177/2010

⁴³ L-inqas prezz li konsumatur jista’ jhallas għal oġġett jew servizz speċifiku, inkluż, fejn xieraq, billi jixtri prodotti jew servizzi fi kwantità.

⁴⁴ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2011/442/UE dwar l-aċċess għal kont bażiku ta’ pagament, 18.7.2011,

dar b'attenzjoni fuq il-prevenzjoni u l-intervent bikri jista' jgħib iffrankar konsiderevoli fuq il-provvista ta' akkomodazzjoni ta' emergenza, fuq il-kura tas-saħħa u fuq il-prevenzjoni tal-kriminalità. Dan jinvolvi wkoll revizzjoni tar-regolamenti u l-prassi dwar tal-iżgumbrament.

L-innovazzjoni hija element essenzjali tal-politika tal-investment soċjali peress li l-politiki soċjali jeħtieġu adattament kostanti għal sfidi ġodda. Dan ifisser l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' prodotti ġodda, servizzi u mudelli, l-ittestjar tagħhom, u li jiġu ffavoriti dawk li jkunu l-aktar effiċjenti u effettivi. L-innovaturi tal-politika soċjali jeħtieġu qafas li jippermetti l-ittestjar u l-promozzjoni ta' mekkaniżmi finanzjarji ġodda, pereżempju, u l-kejl u l-evalwazzjoni tal-impatt tal-attivitajiet tagħhom.

L-innovazzjoni tal-politika soċjali teħtieġ li tkun amplifikata, inkorporata fit-tfassil tal-politika, u marbuta mal-prijoritajiet bħall-implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjonijiet Speċifiċi għall-Pajjiż, inkluż permezz tal-użu tal-FSE.

L-intrapriżi soċjali flimkien mat-tielet settur jistgħu jikkomplementaw l-isforzi tas-settur pubbliku, u jkunu pijunieri fl-iżvilupp ta' servizzi u swieq ġodda għaċ-ċittadini u l-amministrazzjonijiet pubbliċi, iżda jeħtieġu kwalifiki u appoġġ. Huwa importanti li l-Istati Membri jipprovdu lill-imprendituri soċjali bi skemi ta' appoġġ, incenċivi għat-twaqqif ta' negozji ġodda u jistabbilixxu ambjent regolatorju abilitanti⁴⁵. Eżempji ta' proġetti ta' suċċess u orjentazzjonijiet għal aktar użu tal-fondi tal-UE, l-aktar l-FSE, jinsabu inklużi f'dan il-Pakkett⁴⁶.

Il-Kummissjoni thegħġegħ lill-Istati Membri biex:

- Jimplimentaw bis-shiħ ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-Inklużjoni Attiva (2008) mingħajr aktar dewmien, inkluż permezz tal-użu tal-FSE u l-FEŻR, bl-integrazzjoni tat-tliet pilastru tagħha: appoġġ għal dħul xieraq, swieq tax-xogħol inklużivi u servizzi abilitanti. Jistabbilixxu oqfsa legali effiċjenti li jiżguraw aċċess għal servizzi soċjali ta' kwalità għolja u bi prezz raġonevoli li jirrispettaw ir-regoli tal-UE. Abbażi tal-metodoloġija li l-Kummissjoni se tiżviluppa f'kooperazzjoni mal-SPC, jistabbilixxu baġits ta' referenza li jgħinu fit-tfassil ta' appoġġ għal dħul effiċjenti u xieraq li jqis il-htigijiet soċjali identifikati fil-livell lokali, reġjonali u nazzjonali⁴⁷. Il-progress dwar dawn kollha għandu jkun rifless fl-NRPs;
- Inaqqsu d-diskrepanza fil-pagi bejn is-sessi u jindirizzaw l-ostakli għad-dħul tan-nisa fis-suq tax-xogħol u l-partecipazzjoni ta' haddiema oħrajn li mhux rappreżentati biżżejjed, inkluż billi jinkoraġġixxu lil min iħaddem biex jindirizza d-diskriminazzjoni fuq il-post tax-xogħol u joffri miżuri ta' rikonċiljazzjoni bejn ix-xogħol u l-ħajja tad-dar (bħal servizzi ta' indukrar tat-tfal), postijiet tax-xogħol adattati, inklużi soluzzjonijiet aċċessibbli bbażati fuq l-ICT, eAċċessibbiltà, l-immaniġġjar tad-diversità, programmi għal titjib fil-ħiliet u t-taħriġ, għar-rikonoxximent tal-ħiliet u l-kwalifiki kif ukoll il-mobilità u l-iżvilupp ta' karrieri konsekuttivi. Dan għandu jintlaħaq permezz ta' mezzi bħar-regolamenti tas-suq tax-xogħol, regolamenti dwar il-liv tal-ġenituri u incenċivi fiskali. Għandha tittiehed azzjoni li tiżgura li t-tassazzjoni u s-sistemi ta' benefiċċju jkunu allinjati biex ix-

⁴⁵ Ir-regoli tal-ġajnuna mill-Istat tal-UE jeħtieġ jiġu rispettati (u jistgħu jintużaw il-possibiltajiet offruti pereżempju mir-Regolament 800/2008 għal Eżenzjoni ġenerali shiħa jew mir-Regolament 1998/2006 dwar ġajnuna *de minimis*)

⁴⁶ Ara d-dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni – L-investment soċjali permezz tal-Fond Soċjali Ewropew SWD(2013)44

⁴⁷ Kif hemm stipulat fil-prinċipji komuni dwar l-inklużjoni attiva adottati mill-Kunsill fit-12 ta' Diċembru 2008.

xogħol irendi (limiti minimi ta' benefiċċji li jitnaqqsu għal xejn għal xejn jew inċentivi fiskali mmirati bħala parti mill-impjeg - (in-work fiscal incentives). L-FSE (Fond Soċjali Ewropew), l-FEŻR (Fond Ewropew ta' Żvilupp Regionali), il-Fond Ewropew għall-Integrazzjoni (FEI), u l-Fond Ewropew għall-Migrazzjoni u l-Asil għandhom jiġu utilizzati biex dan jinkiseb;

- Jindirizzaw il-problema tal-persuni mingħajr dar permezz ta' strategiji komprensivi bbażati fuq il-prevenzjoni, approċċi li jagħtu prijorità lid-dar u jirrevedu r-regolamenti u l-prassi dwar l-iżgumbrament, filwaqt li jqisu s-sejbiet ewlenin dwar il-gwida dwar l-indirizzar tal-problema tal-persuni mingħajr dar ipprovduta f'dan il-Pakkett;
- Jagħmlu użu kif xieraq mill-Fond għall-Assistenza Ewropea għal dawk l-Aktar fil-Bżonn (FAEB) biex jindirizzaw id-deprivazzjoni materjali u l-problema tal-persuni mingħajr dar, inkluż permezz tal-appoġġ ta' miżuri ta' akkumpanjament li jippromwovu l-inklużjoni soċjali;
- Jimplimentaw ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-aċċess għal kont ta' pagament bażiku⁴⁸. Jinkoraġġixxu l-għażliet tal-prezzijiet tal-ahjar offerta għal prodotti u servizzi tal-konsumatur u jtejbu l-inklużjoni finanzjarja;
- Jiżviluppaw strategiji konkreti għall-innovazzjoni soċjali, bħal shubiji pubbliċi-privati-tielet settur, jiżguraw appoġġ finanzjarju xieraq u prevedibbli, inkluża l-mikrofinanza, u jipprovdu għat-taħriġ, in-netwerking u l-mentoraġġ biex jappoġġaw politiki abbażi tal-evidenza. Jiehdu vantaġġ shiħ mill-opportunitajiet ta' finanzjar tal-FSE, FŻRE, FEAŻR, FIE u PSSI biex iwettqu dan u biex iżidu proporzjonalment il-proġetti ta' suċċess. Jagħtu prijorità lill-innovazzjoni tal-politika soċjali fl-implimentazzjoni tas-CSR rilevanti u jirrappurtaw dwar dan permezz tal-NRPs;
- Jappoġġaw l-imprendituri soċjali⁴⁹ billi jipprovdu inċentivi għal negozji ġodda, u l-iżvilupp supplementari tagħhom, billi jespandu l-għarfien u n-netwerks tagħhom u jipprovduhom b'ambjent regolatorju abilitanti skont l-Inizjattiva tan-Negozji Soċjali⁵⁰ u l-Pjan ta' Azzjoni dwar l-Intraprenditorija 2020⁵¹;
- Jesploraw u jiżviluppaw modi innovattivi ta' żgurar ta' ffinanzjar addizzjonali privati għall-investment soċjali, pereżempju permezz ta' shubiji pubbliċi privati.

Il-Kummissjoni se tappoġġja lill-Istati Membri billi:

- Tissorvelja r-riformi lejn l-inklużjoni attiva⁵² fil-qafas tas-Semestru Ewropew, bl-iżvilupp ta' metodoloġija għal baġits ta' referenza fl-2013 u tissorvelja kemm huwa xieraq l-appoġġ għad-dhul, bl-użu tal-baġits ta' referenza msemmija hawn fuq malli dawn jiġu żviluppati flimkien mal-Istati Membri;

⁴⁸ Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2011/442/UE dwar l-aċċess għal kont bażiku ta' pagament, 18.7.2011, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:190:0087:01:MT:HTML>.

⁴⁹ "L-Assi ta' Intraprenditorija Soċjali" tal-Programm għall-Bidla Soċjali u l-Innovazzjoni (li jiswa EUR 90m) jappoġġja l-iżvilupp tas-suq tal-investment soċjali u jiffaċilita l-aċċess għall-finanzjament għal intrapriżi soċjali billi jagħmel disponibbli ekwitajiet, kważi-ekwitajiet, strumenti ta' self u għotjiet.

⁵⁰ Komunikazzjoni mill-Kummissjoni, Inizjattiva tan-Negozju Soċjali, sabiex jinholq ambjent favorevoli għall-intrapriżi soċjali, il-partijiet interessati ewlenin fl-ekonomija soċjali u l-innovazzjoni COM (2011) 682 tal-25 ta' Ottubru 2011

⁵¹ Komunikazzjoni mill-Kummissjoni, Pjan ta' Azzjoni għall-Intraprenditorija 2020, COM(2012) 795, 9 ta' Jannar 2013.

⁵² Ara n-noti tal-qiegħ 38 u 39.

- Tiċċara għall-awtoritajiet pubbliċi u għall-fornituri tas-servizzi kif ir-regoli tal-UE dwar l-Għajnuna mill-Istat, is-suq intern u x-xiri pubbliku⁵³ japplikaw għas-servizzi soċjali, permezz ta' Gwida aġġornat⁵⁴ u skambji regolari ta' informazzjoni mal-partijiet interessati;
- Tipprepara Rakkomandazzjoni dwar l-aħjar prassi għall-inkluzjoni tar-Rom, billi tibni fuq l-esperjenzi tal-Istati Membri u tirrapporta kull sena dwar il-progress fl-implimentazzjoni tal-Istrateġiji Nazzjonali għall-Integrazzjoni tar-Rom fis-Semestru Ewropew. Tiffaċilita l-inkluzjoni tar-Rom permezz tal-iskambju ta' prassi tajba, kif ukoll l-iżvilupp ta' kooperazzjoni transnazzjonali, permezz ta' Network ta' Punti ta' Kuntatt Nazzjonali tar-Rom;
- Tippreżenta inizzjattiva legiżlattiva biex ittejjeb l-aċċess għal kontijiet ta' pagament bażiċi, ittejjeb it-trasparenza u l-komparabbiltà tat-tariffi tal-banek u tiffaċilita l-qlib tal-kontijiet tal-bank;
- Tinforma aktar lin-nies dwar id-drittijiet soċjali tagħhom permezz ta' Gwidi ta' Protezzjoni Soċjali aktar faċli għall-utent, u tgħin fit-twaqqif ta' servizzi għan-nies biex iżommu rekord tad-drittijiet ta' pensjoni tagħhom. Barra minn hekk il-Kummissjoni se tgħin biex tipprevjeni d-diskriminazzjoni fuq il-bażi ta' nazzjonalità, tnaqqas l-ostakoli li l-haddiema mobbli jiffaċċjaw permezz ta' Direttiva li timmira li jkun hemm applikazzjoni aħjar u infurzar tad-drittijiet ta' moviment liberu;
- Tipprovdi gwida fl-2013 lill-Istati Membri dwar kif jużaw l-innovazzjoni tal-politika soċjali fl-implimentazzjoni tas-CSRs. Din il-gwida se tinkludi eżempji ta' kif jintużaw il-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropew (SIE);
- Tressaq rapport fl-2013 dwar l-implimentazzjoni tal-Komunikazzjoni "Is-Solidarjetà fis-Sahha: It-Tnaqqis tal-Inugwaljanzi tas-Sahha fl-UE"⁵⁵.

2.3. Investiment soċjali tul il-ħajja tal-individwu

L-appoġġ għandu jkollu fil-mira l-htigijiet speċifiċi li jirriżultaw fil-ħajja: mit-tfulija, iż-żgħożija u t-tranzizzjoni mill-iskola għax-xogħol, il-ħajja bħala ġenituri, mill-bidu sat-tmiem tal-karriera, sax-xjuħija. Dan ifisser l-adattament tas-servizzi integrati, benefiċċji fi flus u assistenza fil-mument kritiċi tul il-ħajja ta' persuna, u l-prevenzjoni biex it-tbatija ma sseħħ aktar 'il quddiem.

Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar "L-Investment fit-Tfal: jinkiser iċ-ċiklu tal-iżvantaġġ"⁵⁶, li hija parti minn dan il-Pakkett, hija eżempju ċar ta' kif l-investment soċjali mmirat jista' jkun parti minn politika bbażata fuq id-drittijiet imsejsa fuq l-universalità u jzid l-ugwaljanza tal-opportunità.

L-attenzjoni fuq it-tfal hija vitali għal ekonomija tal-għarfien sostenibbli, effiċjenti u kompetittiva u soċjetà ġusta intergenerazzjonali. L-adeqwatezza tal-pensjonijiet fil-gejjieni

⁵³ Il-proposti tal-Kummissjoni għal direttiva dwar l-akkwist pubbliku (COM(2011) 896 finali) u għal direttiva dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u s-servizzi postali (COM(2011) 895 finali) bħalissa qed jiġu nneozjati.

⁵⁴ Gwida għall-applikazzjoni tar-regoli tal-Unjoni Ewropea dwar l-għajnuna mill-Istat, l-akkwist pubbliku u s-suq intern għas-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, u b'mod partikolari s-servizzi soċjali ta' interess ġenerali

⁵⁵ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni: "Is-solidarjetà fis-Sahha: It-Tnaqqis tal-Inugwaljanzi tas-Sahha fl-UE"; COM(2009) 567 finali.

⁵⁶ Ara r-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni – L-Investment fit-tfal – Jinkiser iċ-Ċiklu tal-Iżvantaġġ C(2013) 778

tiddependi fuq il-kapital uman ta' dawk li illum huma tfal. Iz-żieda fl-istennija tal-ħajja u t-tnaqqis tal-popolazzjoni attiva, jekk ma jkunx hemm bilanċ bejniethom, jistgħu jwasslu għal struttura ta' infiq żbilanċjata lejn benefiċċji tax-xjuħija, lejn baġits tal-gvern generalment oghla u anqas riżorsi għat-tfal u ż-żgħażaġh. Hemm qbil ġenerali li l-indukrar u l-edukazzjoni ta' kwalità tajba bikrija fit-tfulija (IEBT) hija mezz effiċjenti ta' prevenzjoni tat-tluq bikri mill-iskola u tat-titjib tal-prestazzjoni akkademika futura, tas-saħħa, ta' eżiti tajba ta' impjieg futur u ta' mobilità soċjali.

Il-ksur taċ-ċiklu tal-iżvantaġġ tul il-ġenerazzjonijiet jimplika l-mobilizzazzjoni ta' firxa ta' politiki, li jappoġġjaw lit-tfal infushom, iżda wkoll lill-familji tagħhom u l-komunitajiet. L-indirizzar ta' dan jinvolvi amalgamazzjoni ta' flus u benefiċċji mhux fi flus, aċċess ugwali għal edukazzjoni ta' kwalità, it-tnaqqis tat-tluq bikri mill-iskola, l-eliminazzjoni tas-segregazzjoni fl-iskejjel u l-użu ħazin tal-edukazzjoni mfassla għall-bżonnijiet speċjali.

Investment fis-saħħa, li jibda minn età bikrija, jippermetti lin-nies jibqgħu attivi aktar fit-tul u aktar b'saħħithom, iżid il-produttività tal-forza tax-xogħol u jbaxxi l-pressjoni finanzjarja fuq is-sistemi tas-saħħa. Il-promozzjoni tas-saħħa u l-kura preventiva tas-saħħa huma partikolarment importanti tul il-ħajja. F'dan il-kuntest, huwa importanti wkoll li jiġu enfasizzati l-vantaġġi li jirriżultaw minn investment fis-saħħa u s-sigurtà fuq ix-xogħol⁵⁷.

Il-Pakkett dwar l-Impjieg taż-Żgħażaġh tal-Kummissjoni Ewropea⁵⁸ jwieġeb għas-sitwazzjoni attwali ta' qgħad għoli fost iż-żgħażaġh. Jipproponi skemi li jiżguraw li kull persuna żagħżuġha tirċievi offerta ta' kwalità tajba ta' impjieg, edukazzjoni u taħriġ issoktat, apprendistat jew taħriġ fi żmien erba' xhur minn meta titlef ix-xogħol jew thalli l-edukazzjoni formali. Din il-"Garanzija għaž-Żgħażaġh" ittejjeb is-sigurtà tal-impjieg f'età żgħira permezz tat-trawwim tat-tranżizzjoni bejn l-iskola u l-impjieg. Għandha tiġi kkomplementata b'opportunitajiet ta' titjib ta' hiliet permezz ta' politiki ta' tagħlim tul il-ħajja. Il-programm propost Erasmus għal Kulhadd⁵⁹ se jgħin ukoll liż-żgħażaġh jakkwistaw taħriġ u hiliet li jistgħu jzidu l-iżvilupp personali tagħhom, jiksbu hiliet godda u kapaċitajiet lingwistiċi u jtejbu l-prospetti ġenerali ta' impjieg tagħhom.

Aktar 'il quddiem fil-ħajja, il-politiki dwar is-saħħa u t-tixjiħ attiv jippermettu lin-nies jisfruttaw bl-aħjar mod il-potenzjal tagħhom. Il-kontribut tal-anzjani lis-soċjetà meta jieħdu ħsieb ta' nies oħra jew bħala volontiera spiss jintesa, u huma għandhom jingħataw appoġġ xieraq biex iwettqu dan. Is-Sena Ewropea dwar it-Tixjiħ Attiv u s-Solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet 2012 żiedet l-għarfien tal-kontribut li l-anzjani jagħtu lis-soċjetà u tat spinta politika lill-inizjattivi ta' politika, pereżempju l-Pjan Federali għaċ-Ċittadini Anzjani l-gdid fl-Awstrija.

Dan il-Pakkett jinkludi eżempji ta' kif il-ħtieġa għal kura fit-tul tista' tkun indirizzata permezz tal-prevenzjoni, ir-riabilitazzjoni u l-holqien ta' ambjenti aktar faċli biex jintużaw mill-anzjani, u bl-iżvilupp ta' modi aktar effiċjenti ta' kif tingħata l-kura⁶⁰. In-nuqqas mifrux ta' forza tax-xogħol għas-saħħa u l-kura fit-tul għandu jiġi indirizzat ukoll permezz ta' inċentivi għat-tkabbir tal-impjieg f'xogħol ta' kura u indukrar u t-titjib tal-kondizzjonijiet tax-xogħol f'dan il-qasam. Trasport aċċessibbli u għal but ta' kulhadd u opportunitajiet adattati ta'

⁵⁷ KOM(2007) 62 finali tal-21 ta' Frar 2007

⁵⁸ Komunikazzjoni mill-Kummissjoni, Inressqu ż-Żgħażaġh lejn l-Impjieg, COM (2012), 727, 5 ta' Diċembru 2012

⁵⁹ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni - "Erasmus għal Kulhadd: Il-programm tal-UE għall-Edukazzjoni, it-Taħriġ, iż-Żgħażaġh u l-Isport" COM(2011) 787, fit-23 ta' Novembru 2011

⁶⁰ Ara d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni – Il-Kura fit-Tul f'Soċjetajiet li qed jixjiehu - Sfidi u Għażliet ta' Politika SWD(2013)41

akkomodazzjoni jippermettu wkoll lill-anzjani u lid-diżabbli jibqgħu jghixu haġġithom kif jixtiequ għal kemm jista' jkun possibbli u jnaqqsu l-htieġa ta' kura fit-tul.

Il-Kummissjoni theġġegħ lill-Istati Membri biex:

- Jimplimentaw ir-Rakkomandazzjoni dwar “L-Investment fit-Tfal: jinkiser iċ-ċiklu tal-izvantaġġ” b'mod integrat permezz ta' taħlita ta' flus u benefiċċji mhux fi flus, u aċċess għal edukazzjoni bikrija ta' kwalità, servizzi tas-saħħa u dawk soċjali. Jindirizzaw l-inugwaljanzi fit-tfulija permezz tat-tneħħija tas-segregazzjoni fl-iskejjel u l-użu hażin ta' edukazzjoni mfassla għall-bżonnijiet speċjali. Jagħmlu aktar viżibbli u aċċessibbli l-indukrar u l-edukazzjoni bikrija fit-tfulija (IEBT), skont il-mira ta' Barċellona⁶¹ dwar l-indukrar tat-tfal u l-miri tal-UE dwar il-IEBT⁶². Jirrapportaw dwar il-progress fl-NRP. Jużaw il-FSE, il-FEŻR u l-FAEŻR biex jippromwovu l-aċċess għas-servizzi soċjali u tas-saħħa u għall-IEBT;
- Jimplimentaw ir-Rakkomandazzjoni dwar “Il-politiki għat-Tnaqqis tat-Tluq Bikri mill-Iskola” u jiżviluppaw politiki bbażati fuq l-evidenza u komprensivi kontra t-tluq bikri mill-iskejjel li jinkludu miżuri ta' prevenzjoni, ta' intervent u kompensatorji⁶³;
- Jużaw il-Prinċipji ta' Gwida għat-Tixjiħ Attiv u s-Solidarjetà bejn il-Ġenerazzjonijiet⁶⁴ l-indiċi tat-tixjiħ attiv⁶⁵, li jzomm kont tal-anzjani fl-impjieg, il-parteciżazzjoni soċjali tagħhom, u l-għajxien indipendenti tagħhom u l-opportunitajiet li ngħataw mis-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni dwar it-Tixjiħ Attiv u San⁶⁶ biex jiġi stmat sa fejn jistgħu jwettqu l-potenzjal tagħhom l-anzjani.

Il-Kummissjoni se tappoġġja lill-Istati Membri billi:

- Ittejjeb il-gbir tad-dejta longitudinali, b'enfasi speċjali fuq it-tfal, biex tinforma aħjar l-iżvilupp u l-monitoraġġ tal-politiki soċjali b'approċċ ta' tul il-ħajja kollha. Tirrapporta dwar il-progress fir-rapport dwar l-Impjieg u l-Iżviluppi Soċjali fl-Ewropa.
- Tittestja l-effettività ta' trasferimenti ta' flus kondizzjonali għall-appoġġ tal-IEBT, permezz ta' proġett ta' riċerka ffinanzjat minn PROGRESS;
- Taħdem flimkien mal-SPC fl-2013 fuq rapport dwar il-politiki dwar l-indukrar fit-tul li jappoġġjaw it-tixjiħ san u attiv u jkabbru l-kapaċità għal haġġa indipendenti ta' persuni ta' kull età, billi tuża l-potenzjal kollu ta' teknoloġiji godda, inkluża l-e-saħħa, u tissorvelja l-progress lejn protezzjoni soċjali sostenibbli u xierqa kontra r-riskji tal-kura fit-tul. Il-Kummissjoni se tiżviluppa wkoll “ktejjeb għal dawk li jfasslu

⁶¹ Fl-2002, fis-Samit ta' Barċellona, il-Kunsill Ewropew stabbilixxa l-miri li jiġi pprovdut l-indukrar tat-tfal sal-2010 lil (1) mill-inqas 90% tat-tfal bejn it-3 snin u l-età tal-iskola obbligatorja u (2) mill-inqas 33% tat-tfal taħt l-età ta' tliet snin

⁶² Sal-2020, mill-inqas 95 % tat-tfal bejn l-erba' snin u l-età obbligatorja biex wiehed jibda l-edukazzjoni primarja obbligatorja għandhom jipparteċipaw f'edukazzjoni bikrija. Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill tat-12 ta' Mejju 2009 dwar il-qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ (ET 2020), Anness 1 għall-konkluzjonijiet (GU C 119, 28.5.2009, p. 7)

⁶³ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-28 ta' Ġunju 2011 dwar il-politiki għat-tnaqqis tat-tluq bikri mill-iskola, GU 2011/C 191/01

⁶⁴ Konkluzjonijiet tal-Kunsill tal-6 ta' Diċembru 2012.

⁶⁵ Il-Kummissjoni Ewropea u l-UNECE (2013 imminenti) Policy brief - Active Ageing Index, disponibbli fuq: <http://europa.eu/ey2012>

⁶⁶ Il-mira tal-Partenarjat Ewropew għall-Innovazzjoni dwar Haġġa Attiva u Sana għall-Anzjani hija li żżid il-medja tat-tul ta' haġġa sana taċ-ċittadini tal-UE b'sentejn sal-2020. Hija parti mill-inizjattiva ewlenija Unjoni ta' Innovazzjoni tal-Istrateġija Ewropa 2020.

l-politika” għall-Istati Membri biex jgħin fit-tfassil ta’ strateġiji tal-kura fit-tul, ibbażat fuq ix-xogħol li se jitwettaq fl-2013-2014 mill-Istitut għall-Istudji Teknoloġiċi Prospettivi (IITP) taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka tal-Kummissjoni Ewropea (ĊKR).

3. GWIDA GĦALL-UŻU TAL-FONDI TAL-UE 2014-2020

Il-baġit tal-UE għandu jkun “*katalist għat-tkabbir u l-impjiegi mal-Ewropa kollha, l-aktar billi jamplifika l-investimenti fil-produzzjoni u l-kapital uman*”⁶⁷. Madankollu, is-sehem tar-riżorsi tal-UE allokat li mill-Istati Membri għall-impjiegi, l-iżvilupp tal-kapital uman, il-politiki tas-saħħa u dawk soċjali - l-aktar permezz tal-FSE - naqas mill-1989. Din hija r-raġuni għala l-Kummissjoni pproponiet għall-perjodu 2014-2020 li mill-inqas 25% tal-iffinanzjar tal-politika ta’ koeżjoni għandhom jiġu allokat għall-kapital uman u l-investment soċjali, jiġifieri investment fin-nies mill-FSE. Barra minn hekk, hija pproponiet li mill-inqas 20% tar-riżorsi totali tal-FSE f’kull Stat Membru għandhom jiġu allokat għall-għan tematiku “il-promozzjoni tal-inkluzjoni soċjali u l-għieda kontra l-faqar”.

Tul il-perjodu ta’ pprogrammar 2007-2013, il-Fond Soċjali Ewropew s’issa lahaq aktar minn 50 miljun persuna, inkluzi aktar minn 4,5 miljuni qiegħda u ħames (5) miljun persuna mhux attiva fl-2011 biss. Dan għamlu billi pprova EUR 75 biljun biex jgħin lin-nies jilħqu l-potenzjal tagħhom billi jipprovdihom b’ħiliet aħjar u prospetti ta’ impjiegi aħjar. Il-programmi li joffri għenu biex itaffu l-impatti negattivi tal-kriżi, isalvaw l-impjiegi u jhejju għal żminijiet aħjar. EUR 18-il biljun tpoġġew għad-dispożizzjoni ta’ miżuri għall-inkluzjoni soċjali mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, prinċipalment billi jappoġjaw l-educazzjoni, is-saħħa u l-investimenti fl-infrastruttura soċjali.

Il-Fondi Strutturali u ta’ Investment Ewropej (SIE)⁶⁸, b’mod partikolari l-FSE, kif ukoll PROGRESS 2007-2013, il-Programm għall-Bidla Soċjali u l-Innovazzjoni (PBSI) 2014-2020 u l-Fond għall-Assistenza Ewropea għal dawk li huma l-Aktar fil-Bżonn (FAEB) huma strumenti importanti għall-Istati Membri fl-implimentazzjoni tal-istrateġija stabbilita fil-Pakkett ta’ Investment Soċjali. L-appoġġ finanzjarju mill-politika ta’ koeżjoni, li għandha bħala għan it-tishih tal-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali mal-Unjoni kollha, se jkompli jkun għodda importanti matul il-perjodu ta’ programmazzjoni 2014-2020 biex jintlaħqu l-għanijiet ta’ Ewropa 2020, flimkien mar-riformi meħtieġa u l-immodernizzar identifikati f’din il-Komunikazzjoni.

Biex tappoġġja t-tkabbir inkluziv, il-Kummissjoni hegġet lill-Istati Membri jiżguraw li l-politiki tagħhom ta’ impjiegi, żvilupp ta’ kapital uman, modernizzazzjoni tas-servizzi pubbliċi, investment territorjali u l-inkluzjoni soċjali jirriflettu s-CSRs u l-analizi sottostanti tal-isfidi ewlenin identifikati fl-SWDs li jevalwaw il-programmi ta’ riforma nazzjonali u ta’ stabbiltà⁶⁹. L-iffinanzjar permezz tal-Fond Soċjali Ewropew⁷⁰ jista’ jiġi kkomplementat minn aktar ifffinanzjar mill-FEŻR, l-aktar għall-investment fl-infrastruttura tas-saħħa, dik soċjali, l-indukrar tat-tfal, id-djar u l-educazzjoni, kif ukoll appoġġ għar-riġenerazzjoni fizika u ekonomika tal-komunitajiet ipprivati minn kumditajiet essenzjali urbani u rurali. Dawn l-investimenti jista’ jkollhom impatt fuq ir-riforma ta’ politika, bħat-tneħħija tas-segregazzjoni

⁶⁷ Konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew (7-8 ta’ Frar 2013)

⁶⁸ Il-Fond Soċjali Ewropew (FSE), il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (ERDF), il-Fond ta’ Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR), il-Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd.

⁶⁹ http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm

⁷⁰ Ara d-dokument ta’ Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni – L-investment soċjali permezz tal-Fond Soċjali Ewropew SWD(2013)44

tal-faċilitajiet edukattivi, tendenza qawwija lejn politiki ta' kura bbażata fil-komunità u ta' akkomodazzjoni integrata.

Ir-Regolament ta' Dispożizzjonijiet Komuni ⁷¹(RDK) jistabbilixxi l-prijoritajiet li għandhom ikunu ffinanzjati mill-Fondi tal-SIE. Il-Fondi SIE se jappoġġjaw l-implimentazzjoni tas-CSRs rilevanti u ta' programmi nazzjonali ta' riforma. Il-progress fil-ksib tal-għanijiet politiċi se jkollu segwitu fil-qafas tas-Semestru Ewropew.

L-Istati Membri jistgħu jużaw il-fondi tal-FSE biex jappoġġjaw l-implimentazzjoni tal-orjentamenti ta' politika stabbiliti f'din il-Komunikazzjoni, inkluż permezz tal-innovazzjoni soċjali, l-ekonomija soċjali u l-intraprenditorija soċjali⁷². Attenzjoni speċifika mill-FSE - akkompanjata mill-appoġġ tal-FEŻR - fuq l-innovazzjoni soċjali⁷³ għall-appoġġ tal-ittestjar tal-approċċi nnovattivi u l-amplifikazzjoni tagħhom se tikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' politiki soċjali aktar effettivi.

Il-Kummissjoni se tippreżenta orjentamenti aktar fid-dettall fil-kuntest tal-gwida operattiva li se tiġi ppubblikata sa nofs l-2013 dwar kif l-Istati Membri jistgħu jużaw bl-aħjar mod il-fondi tal-SIE biex jiksibu l-għanijiet tematiċi li dwarhom intlaħaq ftehim. Din il-gwida se tikkontribwixxi għat-tweqqif tar-riforma politika u servizzi pubbliċi sostenibbli u effiċjenti. Pereżempju, fil-qasam tal-faqar tat-tfal, se tenfasizza liema tip ta' interventi jkunu meħtieġa f'pajjiż b'popolazzjoni kbira ta' Rom, provvista baxxa ta' indukrar tat-tfal u inugwaljanzi kbar fl-eżiti edukattivi. Temi oħra, pereżempju, se jkunu l-innovazzjoni, l-indukrar tat-tfal, it-tneħħija tal-istituzzjonalizzazzjoni, u l-inklużjoni attiva.

Apparti l-Fondi tal-FSE, il-PBSI, Orizzont 2020, COSME⁷⁴ u l-Programm dwar is-Saħha wkoll fihom dispożizzjonijiet speċifiċi biex jappoġġjaw finanzjarjament l-innovazzjoni fil-politika soċjali. L-FSE jista' jamplifika l-politiċi soċjali ta' suċċess kemm fis-settur pubbliku kif ukoll f'dak privat biex jissemplifika l-politiki. L-FAEB se jgħin lill-Istati Membri jiżguraw li l-għajxien xieraq jinkiseb billi jiġu indirizzati l-privazzjoni mill-ikel, il-kondizzjoni ta' nies li ma għandhomx dar fejn joqogħdu u l-privazzjoni materjali tat-tfal. Fl-aħhar nett, ir-riżorsi tal-UE jistgħu jiġu kkomplementati minn riżorsi tal-Bank Dinji, pereżempju, il-Bank ta' Żvilupp tal-Kunsill tal-Ewropa u l-grupp tal-Bank Ewropew tal-Investment.

Il-Kummissjoni thegħġegħ lill-Istati Membri biex:

- Jallokaw ir-riżorsi tal-politika ta' koeżjoni u l-iżvilupp rurali għall-iżvilupp tal-kapital uman, inkluż l-impjieg, l-inklużjoni soċjali, it-tnaqqis tal-inugwaljanzi territorjali, it-tixjiħ attiv u san, l-aċċessibbiltà tas-servizzi soċjali, edukattivi u tas-saħha, u t-tagħlim tul il-ħajja. Ir-riżorsi għandhom ikunu xierqa biex jiġu implimentati t-tibdiliet strutturali kif propost mis-CSR, filwaqt li jitqiesu l-miri ta' Ewropa 2020. Jiżguraw li l-interventi appoġġjati bil-fondi jirriflettu b'mod xieraq is-CSR rilevanti u jsegwu approċċ ta' investment soċjali;

⁷¹ Proposta għal REGOLAMENTO TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL li jistabbilixxi ċerti dispożizzjonijiet komuni fil-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Agrikolu u Rurali u l-Fond Ewropew għall-Qasam Marittimu u s-Sajd koperti mill-Qafas Strateġiku Komuni u li jistabbilixxi dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Rurali, il-Fond Soċjali Ewropew u l-Fond ta' Koeżjoni u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006.

⁷² Ara d-dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni – L-investment soċjali permezz tal-Fond Soċjali Ewropew SWD(2013)44.

⁷³ Il-Kummissjoni pproponiet investment ta' priyorità ddedikat lill-ekonomija soċjali u l-intrapriżi soċjali fir-Regolament dwar il-Politika ta' Koeżjoni 2014-2020.

⁷⁴ Il-Programm għall-Kompetittività tal-Intrapriżi u l-Intrapriżi Żgħar u ta' daqs Medju

- Jindirizzaw il-htigijiet multipli tan-nies żvantaġġati, inklużi dawk li jgħixu f'żoni ta' faqar u iżolati, b'azzjoni kkoordinata mill-fondi tal-SIE;
- Ifittxu modi biex jikkomplementaw ir-riżorsi tal-UE b'fondi mill-Bank Dinji, il-Bank ta' Żvilupp tal-Kunsill tal-Ewropa u l-grupp tal-Bank Ewropew ta' Investiment;
- Jippruvaw approċċi godda (bhall-innovazzjoni abilitata mill-ICT) għall-politiki soċjali inkluż permezz tal-PBSI, u wara jamlifikaw l-iktar innovazzjonijiet effettivi bl-użu tal-Fondi tal-SIE;
- Jinvolvu l-partijiet interessati, partikolarment l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili qrib il-gruppi ta' mira għall-interventi soċjali, fl-ipprogrammar u l-implimentazzjoni u jiżguraw l-aċċess tagħhom għall-fondi.

Il-Kummissjoni se tappoġġja l-isforzi tal-Istati Membri billi:

- Tiżviluppa gwida ta' politika operattiva għall-Fondi tal-SIE li jirriflettu bis-shiħ approċċ ta' Investiment Soċjali sa nofs l-2013. Abbażi tal-informazzjoni mibgħuta mill-Istati Membri skont l-arrangamenti stabbiliti fir-Regolamenti dwar il-fondi strutturali, il-Kummissjoni se tissorvelja l-eżiti u r-riżultati fl-implimentazzjoni tal-Programmi. F'każ li l-implimentazzjoni tqajjem tħassib, il-Kummissjoni tikkunsidra l-kwistjoni flimkien mal-Istati Membri, fi hdan il-qafas proċedurali stabbilit mis-CPR;
- Trawwem il-qsim tal-għarfien. B'mod partikolari, il-Kummissjoni se tiżviluppa bank ta' għarfien mal-Istati Membri u l-Eurofound biex tgħin fil-qsim tat-tagħlimiet meħuda, inklużi kemm tagħlimijiet ta' politika kif ukoll ta' prassi tajba mill-Fondi tal-SIE. Hija se tappoġġja permezz tal-FSE l-iżvilupp ta' "mapep tal-faqar", billi tidentifika ż-żoni ta' żvantaġġ multiplu u gravi biex tiżgura li l-interventi jkollhom impatt fuq il-popolazzjoni fil-mira;
- Tappoġġja l-bini tal-kapaċità, permezz tal-FSE, tal-awtoritajiet nazzjonali u reġjonali għall-implimentazzjoni ta' politiki effettivi inkluża l-promozzjoni tal-intraprenditorija soċjali.

4. INIZJATTIVI MMIRATI TAL-UE

F'din it-taqsimha l-Kummissjoni tippreżenta sett ta' inizjattivi li hemm referenza għalihom f'din il-Komunikazzjoni u li huma ewlenin biex jiġi żgurat approċċ immirat u integrat tal-investimenti soċjali.

4.1. Miżuri biex jithegġeġ l-iffinanzjar fl-investiment soċjali

Il-Kummissjoni se tkompli tipprovdi appoġġ mill-fondi strutturali, l-aktar mill-FSE, iżda jistgħu jintużaw strumenti godda ta' ffinanzjar u għandhom jiġu sfruttati bil-ħsieb li tkun iffaċilitata l-konsolidazzjoni baġitarja b'involvement akbar tal-fondi privati:

- *Bl-appoġġ tal-aċċess tal-intrapriżi soċjali għall-finanzji: Fondi ta' Intraprenditorija Soċjali Ewropej*

Kif stabbilit fl-Inizjattiva tan-Negozji Soċjali, l-intraprendituri soċjali għandhom rwol kruċjali fil-promozzjoni tal-inklużjoni soċjali u l-investiment fil-kapital uman. In-negozji soċjali jehtieġu madankollu aċċess aktar faċli għall-finanzjament privat, biex dan jgħin bħala appoġġ għall-attivitajiet tagħhom u biex ikunu jistgħu jespandu. Barra milli tippromovi fond ta'

appoġġ għall-intrapriżi soċjali bħala parti mill-Programm għall-Bidla Soċjali u l-Innovazzjoni li jibda fl-2014, il-Kummissjoni pproponiet ukoll regolament⁷⁵ li jistabbilixxi tikketta tal-Fond għall-Intraprenditorija Soċjali Ewropew biex tghin lill-investituri jidentifikaw faċilment il-fondi li jappoġġjaw in-negozji soċjali Ewropej u jaċċessaw informazzjoni kruċjali dwar il-fondi għall-intraprenditorija soċjali. Ir-regolament propost se jelimina l-ostakli għall-ġbir tal-fondi mal-Ewropa kollha u jagħmel l-investimenti aktar sempliċi u effiċjenti. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tiżviluppa metodoloġija biex tkejjel il-benefiċċji soċjo-ekonomiċi maħluqa mill-intrapriżi soċjali u torganizza konferenza ta' livell għoli kmieni fl-2014 biex ixxerred prassi tajba fl-appoġġ tal-intraprenditorija soċjali.

- *Bl-esplorazzjoni dwar l-użu ta' strumenti finanzjarji godda*

L-iffinanzjament innovattiv tal-investment soċjali minn riżorsi privati u tat-tielet settur huwa kruċjali biex jikkomplementa l-isforzi tas-settur pubbliku. Il-mikrofinanzjar jista' jkollu rwol importanti f'dan ir-rigward. It-twaqqif ta' negozji żgħir godda huwa kruċjali għall-ksib tal-miri ta' impjieġ u inkluzjoni tal-Istrateġija Ewropa 2020. Madankollu, wiehed mill-akbar ostakoli għall-holqien tan-negozji huwa n-nuqqas ta' aċċess għall-finanzi, speċjalment il-mikrokreditu. Il-Kummissjoni pproponiet kontinwazzjoni tal-faċilità mikrofinanzjarja Progress bis-saħħa tal-Programm għall-Bidla Soċjali u l-Innovazzjoni b'baġit ta' madwar EUR 92 miljun, mill-2014 'il quddiem. Din se tiffinanzja l-bini tal-kapaċitajiet għall-fornituri tal-mikrokreditu u tiffaċilita appoġġ finanzjarju għal persuni li jixtiequ jibdew negozju żgħir, iżda li jkollhom diffikultajiet biex jiksibu self tradizzjonali.

- *Bonds tal-Impatt Soċjali*

Il-Bonds tal-Impatt Soċjali, li jincentivaw lill-investituri privati biex jiffinanzjaw programmi soċjali billi joffru l-qliġ mis-settur pubbliku jekk il-programmi jiksibu riżultati soċjali pożittivi, huma fost mezzi oħra li jistgħu jiġu esplorati. Il-Kummissjoni se tappoġġja lill-Istati Membri billi tiffaċilita l-iskambju tal-esperjenzi.

4.2. Appoġġ għall-ghajxien xieraq /Jittejjeb l-gharfien tad-drittijiet soċjali

Il-Kummissjoni se tiżgura li d-dispożizzjonijiet biex tiproteġi lil dawk li l-aktar għandhom bżonn jiġu implimentati u se ttejjeb l-informazzjoni għall-konsumaturi vulnerabbli u tipprovdi għajnuna mmirata għall-persuni f'sitwazzjonijiet żvantaġġati biex jagħmlu għażliet infurmati:

- *Bl-iżgurar ta' għajxien xieraq*

Il-maġġoranza tal-Istati Membri għandhom xi tip ta' skema ta' dhul minimu. L-adeqwatezza ta' dawn l-iskemi madankollu, spiss tista' titjieb. Il-livell għandu jkun għoli biżżejjed biex jagħti lok għal hajja deċenti u fl-istess hin jghin lin-nies biex ikunu motivati u attivati biex jaħdmu. Il-Kummissjoni se tissorvelja, bħala parti mis-Semestru Ewropew, l-adeqwatezza tal-appoġġ għad-dhul u se tuża għal dan l-ghan il-baġits ta' referenza galadarba dawn jiġu żviluppati flimkien mal-Istati Membri.

- *Bini tal-kapaċità amministrattiva u t-titjib fl-effiċjenza biex jiġu pprovduti punti uniċi ta' servizz*

Il-mudell ta' punt uniku ta' servizz jikkontribwixxi għall-effiċjenza u l-effettività tas-sistemi ta' protezzjoni soċjali. "Il-punti uniċi ta' servizz" jissimplifikaw l-organizzazzjoni, itejbu r-rendiment u jżidu l-aċċess għas-servizzi. Dan l-approċċ itejjeb l-aċċessibilità ta' tagħrif faċli għall-użu, il-koordinazzjoni bejn il-livelli differenti ta' gvern u tal-kapaċità u dan jista'

⁷⁵

Proposta Leġislattiva tal-Kummissjoni – "Proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-Fond ta' Intraprenditorija Soċjali". COM(2011) 862, tat-7 ta' Diċembru 2011

jnaqqas il-piż amministrattiv kemm fuq il-klijent kif ukoll fuq il-fornitur. Il-Kummissjoni se tappoġġja lill-Istati Membri billi tiffaċilita l-iskambju ta' prassi tajba fost affarijiet oħra permezz tal-“bank tal-gharfien” żviluppat flimkien mal-Eurofound. Il-finanzjament mill-FSE se jkun disponibbli bis-saħħa tal-Għan Tematiku “It-Titjib tal-kapaċità istituzzjonali u amministrazzjoni pubblika effiċjenti”. Il-Kummissjoni se tagħti attenzjoni partikolari lil dawn l-approċċi hija u twettaq il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tal-istrategiji ta' inkluzjoni attiva mill-Istati Membri.

- *It-titjib tal-inkluzjoni finanzjarja*

Il-kontijiet tal-pagamenti huma għodda vitali biex in-nies jipparteċipaw fl-ekonomija u s-soċjetà. Is-salarji, il-benefiċċji u l-kontijiet tal-konsum aktar u aktar spiss qed jithallsu permezz ta' kontijiet bankarji. Kont bankarju huwa wkoll essenzjali għall-aċċess għal servizzi finanzjarji bażiċi oħra, bħal self għal konsumaturi, ipoteki, assikurazzjoni tal-hajja, hlasijiet elettronici u investiment. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni qed tipproponi Direttiva dwar l-aċċess għal kontijiet ta' pagament b'funzjonijiet bażiċi.

- *Protezzjoni tan-nies f'diffikultà finanzjarja*

Il-kriżi finanzjarja wriet id-danni li l-prassi ta' self irresponsabbli tista' tikkawża lill-konsumaturi u lis-selliefa. Il-konsumaturi li jixtru proprjetà jew jieħdu self assigurat fuq ir-residenza tagħhom jeħtieġ li jkun infurmati b'mod xieraq dwar ir-riskji possibbli, u l-istituzzjonijiet li jaħdmu f'dawn l-attivitajiet għandhom jagħmlu xogħolhom b'mod responsabbli. Il-Kummissjoni ppubblikat dokument ta' hidma dwar miżuri nazzjonali u prassi biex jiġu evitati l-proċeduri ta' prekluzjoni⁷⁶. Barra minn hekk, il-Kummissjoni qed tfittex li ttejjeb il-protezzjoni tal-konsumaturi permezz ta' direttiva proposta dwar il-ftehim dwar il-kreditu marbuta mal-proprjetà ta' residenza. Hija se tippubblika wkoll fil-bidu tal-2013 studju li jidentifika u janalizza t-tekniki legali differenti u l-aħjar prassijiet biex ittejjeb il-protezzjoni tal-konsumaturi. Dawn l-inizjattivi huma kollha parti minn approċċ preventiv biex jittaffew id-diffikultajiet finanzjarji u tiġi indirizzata l-problema tal-persuni mingħajr dar.

- *Effiċjenza fl-Użu tal-Energija*

Id-direttiva l-ġdida dwar l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija⁷⁷ thegġeġ lill-Istati Membri jinkludu rekwiżiti b'orjentazzjoni soċjali fl-iskemi nazzjonali tagħhom u tikkunsidra l-htigijiet speċifiċi ta' persuni żvantaġġjati u tgħin fl-indirizzar tal-enerġija li dejjem qed toghla fil-prezz billi tipprovdi għall-użu ta' miters intelligenti u kontijiet informativi biex il-konsumaturi vulnerabbli jkollhom informazzjoni ċara, kredibbli u f'waqtha dwar il-konsum tal-enerġija kif ukoll dwar opportunitajiet reali ta' kif jistgħu jikkunsmaw inqas.

- *Titjib tal-aċċess għall-informazzjoni għaċ-ċittadini*

L-informazzjoni aċċessibbli, dwar, pereżempju s-servizzi ta' tiftix tal-impjieg, il-benefiċċji tal-qgħad, il-benefiċċji tat-tfal, il-kura tas-saħħa, jew l-ghotjiet tal-istudenti, hija essenzjali għal opportunitajiet indaqs u l-parteċipazzjoni taċ-ċittadini fl-ekonomija u fis-soċjetà. Biex l-aċċess taċ-ċittadini għal informazzjoni bħal din ikun aktar faċli, id-Direttiva proposta dwar l-

⁷⁶ Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni – 'Miżuri nazzjonali u prassijiet biex jiġu evitati proċeduri ta' esklużjoni għal self b'ipoteka residenzjali'. SEC(2011) 357, 31 Marzu 2011.

⁷⁷ Art. 7(7a) u Art. 10 fid-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, li temenda d-Direttivi 2009/125/KE u 2010/30/UE u li tirrevoka d-Direttivi 2004/8/KE u 2006/32/KE.

aċċessibbiltà tal-websajts tal-korpi tas-settur pubbliku⁷⁸ se tiżgura l-aċċessibilità shiha ta' sett ta' websajts tas-settur pubbliku għaċ-ċittadini kollha, inklużi l-persuni b'diżabbiltà u l-anzjani. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tipprovdi lin-nies b'aktar informazzjoni aċċessibbli dwar id-drittijiet soċjali tagħhom permezz tal-Gwidi ta' Protezzjoni Soċjali faċli għall-utent u se tgħin biex jitwaqqfu servizzi biex in-nies ikunu jistgħu jsegwu d-drittijiet għall-pensjoni tagħhom. Kif ukoll il-Kummissjoni se tappoġġja l-applikazzjoni u l-infurzar aħjar tad-drittijiet tal-moviment liberu permezz ta' Direttiva proposta li se tiġi ppreżentata fl-ewwel nofs tal-2013.

4.3. L-investment fit-Tfal/fl-Edukazzjoni u l-Indukrar tat-Tfal f'Età Bikrija

Żvilupp ulterjuri tal-potenzjal tal-indukrar u l-edukazzjoni tat-tfal f'età bikrija (IEBT), bl-użu tiegħu bħala investment soċjali biex jiġu indirizzati l-inugwaljanza u l-isfidi li jaffaċċjaw it-tfal permezz ta' intervent kmieni:

- *Titjib fl-aċċess għall-faċilitajiet tal-indukrar tat-tfal*

L-aċċess għall-faċilitajiet ta' indukrar u edukazzjoni minn kmieni fit-tfulija (IEBT) għandu effetti pożittivi tul il-ħajja, pereżempju f'termini ta' prevenzjoni tat-tluq mill-iskola minn kmieni, it-titjib fl-eżiti ta' impjieg, u l-iffaċilitar tal-mobilità soċjali. L-IEBT hija ewlenija fl-indirizzar tal-isfidi li qed jiffaċċjaw it-tfal żvantaġġati billi tipprovdi intervent bikri. Barra minn hekk, huwa essenzjali li jitneħħew l-ostakli għall-partecipazzjoni tal-ġenituri fis-suq tax-xogħol. Ir-Rakkomandazzjoni dwar l-Investment fit-Tfal titlob li l-IEBT issir aktar aċċessibbli bħala parti minn strateġija integrata biex ittejjeb l-opportunitajiet tat-tfal, sabiex jintlaħqu l-miri ta' Barċellona. Barra minn dan, il-Kummissjoni qiegħda tniedi studju ta' reviżjoni dwar kif skemi kondizzjonali ta' trasferiment ta' flus kontanti jistgħu jappoġġjaw l-użu tal-IEBT. Il-Kummissjoni Ewropea u l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiku (OECD) qegħdin isahhu l-kooperazzjoni tagħhom dwar inizjattivi ta' politika biex itejbu l-kwalità u l-aċċessibbiltà tal-edukazzjoni u l-kura bikrija tat-tfal mal-Ewropa kollha permezz tal-identifikazzjoni tal-aħjar prassi.

- *Jitnaqqas it-tluq kmieni mill-iskola.*

Dawk li jhallu l-iskola kmieni għandhom ħafna aktar ċans li jispiċċaw bla xogħol jew fir-riskju tal-faqar u l-eskluzjoni soċjali. L-istrateġija Ewropa 2020 tistabbilixxi mira għat-tnaqqis tat-tluq bikri mill-iskola sa inqas minn 10%. Madankollu, 13,5% taż-żgħażaġh għadhom iħallu l-iskola qabel il-waqt. It-tnaqqis tat-tluq bikri mill-iskola huwa fost il-prijoritajiet ta' investment tal-Fond Soċjali Ewropew, li l-Istati Membri jistgħu jużaw biex jiżviluppaw politiki konformi mal-istrateġija integrata stabbilita fir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill⁷⁹ tal-2011, inkluż permezz ta' miżuri ta' prevenzjoni, miżuri ta' intervent u miżuri mmirati lejn l-ingaġġ mill-ġdid ta' dawk li ma spiċċawx l-edukazzjoni. Il-Programm il-ġdid "Erasmus għal Kulhadd"⁸⁰ għall-edukazzjoni, it-taħriġ, iż-żgħażaġh u l-isport li jirrifletti l-htieġa għal aktar investment tal-UE fl-edukazzjoni u fit-taħriġ u l-implimentazzjoni ulterjuri tiegħu jista' jappoġġja inizjattivi ta' edukazzjoni inkluziva.

⁷⁸ Proposta Legiżlattiva tal-Kummissjoni - "Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-aċċessibbiltà tal-websajts tal-korpi tas-settur pubbliku". Com (2012) 721 final, it-3 ta' Diċembru 2012.

⁷⁹ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill (2011/C 191/01) dwar il-politiki għat-tnaqqis tat-tluq bikri mill-iskola

⁸⁰ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni - "Erasmus għal Kulhadd: Il-programm tal-UE għall-Edukazzjoni, it-Taħriġ, iż-Żgħażaġh u l-Isport" COM(2011) 787, 23 ta' Novembru 2011.

5. KONKLUŻJONI – IT-TRIQ' IL QUDDIEM

Il-kriżi enfasizzat kemm l-interdipendenza tal-ekonomiji tal-UE kif ukoll id-divergenza kbira fil-kapaċità tal-istituzzjonijiet tas-suq tax-xogħol u s-sistemi ta' protezzjoni soċjali li jirreaġixxu għall-hasdjet. Dan ikkonferma wkoll ir-rwol tal-politika soċjali u l-baġits għall-istabbiltà ġenerali tal-UE. Għalkemm il-politiki soċjali huma primarjament il-kompetenza tal-Istati Membri, l-UE tappoġġja u tikkomplementa l-inizjattivi tal-Istati Membri.

Issa fl-Istati Membri hemm fis-seħh governanza ekonomika aktar b'saħħitha u sorveljanza fiskali msahha. Din trid tkun akkumpanjata minn sorveljanza politika mtejbja fl-oqsma soċjali li maż-żmien tikkontribwixxi għal-ġestjoni tal-kriżi, l-assorbiment tal-hasdjet u standard xieraq ta' investiment soċjali mal-Ewropa kollha. Dan irid jiġi indirizzat ukoll fid-diskussjonijiet għaddejjin bħalissa dwar id-dimensjoni soċjali tal-EMU.

Il-Pakkett ta' Investiment Soċjali għandu l-għan li jorjenta mill-ġdid il-politiki tal-Istati Membri lejn l-investiment soċjali fejn mehtieg, bil-ħsieb li jiżgura l-adegwatezza u s-sostenibbiltà ta' baġits għal politiki soċjali filwaqt li jgħaqqad dawn l-isforzi biex isir l-aħjar użu tal-fondi tal-UE, b'mod partikolari tal-FSE. Il-Kummissjoni ssejjah lill-Istati Membri biex isegwu l-azzjonijiet u d-direzzjonijiet stabbiliti f'dan il-pakkett skont dawn it-tliet linji prinċipali:

1. It-tishih tal-investiment soċjali bħala parti mis-Semestru Ewropew

- L-Istati Membri qed jiġu mhegġa jsaħħu l-involviment tal-partijiet interessati rilevanti fil-livelli kollha, b'mod speċjali tal-imsieħba soċjali u tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, fl-immodernizzar tal-politika soċjali bħala parti mill-istrategġija Ewropa 2020.
- L-Istati Membri huma mhegġa biex jirriflett u fil-Programmi Nazzjonali ta' Riforma tagħhom il-gwida pprovduta f'dan il-Pakkett ta' Investiment Soċjali b'attenzjoni partikolari lejn:
 - Il-progress dwar li tingħata aktar attenzjoni fuq l-investiment soċjali fil-politiki soċjali tagħhom, partikolarment dwar politiki bħall-indukrar tat-tfal, il-kura, l-educazzjoni, it-taħriġ, il-politiki attivi tas-suq tax-xogħol, l-appoġġ għall-akkomodazzjoni, ir-riabilitazzjoni u s-servizzi tas-saħħa.
 - L-implimentazzjoni ta' strategġiji ta' inkluzjoni attiva integrata, inkluz permezz tal-iżvilupp ta' baġits ta' referenza, kopertura ikbar ta' benefiċċji u servizzi, u s-simplifikazzjoni tas-sistemi soċjali, pereżempju permezz ta' approċċ ta' punt uniku ta' servizz u li tiġi evitata l-proliferazzjoni ta' benefiċċji differenti.
- Il-Kummissjoni se tindirizza r-riforma tal-protezzjoni soċjali u l-attenzjoni intensifikata għall-investiment soċjali u l-inkluzjoni attiva fir-Rakkomandazzjonijiet Speċifiċi għall-Pajjiż u Semestri Ewropej sussegwenti. Barra minn hekk il-Kummissjoni se tappoġġja lill-Istati Membri permezz ta' titjib tas-sorveljanza tar-rizultati, u se tinfed dan flimkien mas-Sistema Statistika Ewropea permezz ta' titjib u ta' statistika aktar f'waqtha⁸¹ dwar il-faqar u l-eżiti tal-politiki soċjali u tas-saħħa⁸².

⁸¹ Jittejjeb l-istandard tal-provvista tad-dejta SILC, il-provvista tal-varjabbli dwar il-privazzjoni u l-valutazzjoni tas-sitwazzjoni finanzjarja fi tmiem is-sena ta' referenza, il-ġbir ta' dejta dwar id-dhul tal-familji ta' kull xahar b'rata aktar mgħaġġla u possibbilment fuq bażi intra-annwali, u tiġi esplorata l-possibbiltà li jiġi żviluppata modulu annwali dwar strategġiji ta' soluzzjoni.

⁸² BI-użu tal-Indikaturi tas-Saħħa tal-Komunità Ewropea (ECHI)

2. Isir l-ahjar użu tal-fondi tal-UE għall-appoġġ tal-investiment soċjali

- L-Istati Membri huma mhegga biex iqisu b'mod xieraq id-dimensjoni tal-investiment soċjali fl-ipprogrammar tal-fondi tal-UE u tal-FSE b'mod partikolari għall-perjodu 2014-2020. Dan jinkludi l-istħarriġ ta' approċċi innovattivi għall-iffinanzjar u l-inginerija finanzjarja, filwaqt li wiehed jitgħalliem mill-esperjenzi bħal dawk dwar il-Bonds ta' Investiment Soċjali, il-mikrofinanzjament u l-appoġġ għall-intraprizi soċjali.
- Il-Kummissjoni se tappoġġa b'mod attiv lill-Istati Membri fil-programmazzjoni tagħhom ibbażata fuq il-gwida li tinsab f'dan il-Pakkett u b'aktar gwida tematika operattiva pereżempju dwar l-innovazzjoni soċjali, it-tnaqqis tal-istituzzjonalizzazzjoni, u s-saħħa.

3. Titjib fl-effiċjenza tat-tmexxija u r-rappurtar

- L-Istati Membri, permezz tal-Kumitati rilevanti, huma mhegga biex jagħmlu proposti għat-tishih tad-dimensjoni soċjali tal-Istrateġija Ewropa 2020, b'konnessjoni aħjar mal-proċessi eżistenti bħall-metodu miftuħ ta' koordinazzjoni u rappurtagġ imtejjeb dwar ir-rendiment tas-sistemi soċjali tal-Istati Membri. Il-Kummissjoni se tkompli ssahha il-gwida u l-istrumenti ta' monitoraġġ, b' kunsiderazzjoni tal-istrumenti makroekonomiċi eżistenti ta' governanza fiskali u tal-impjiegi, bil-ħsieb li tillimita u tindirizza l-iżbilanċi marbuta mal-politiki soċjali. Il-kriterji ta' paragun u l-monitoraġġ tar-rendiment se jkunu parti minn dan l-eżerċizzju, abbażi tal-Monitoraġġ tal-Prestazzjoni tal-Protezzjoni Soċjali⁸³.
- Il-Kummissjoni se taħdem mill-qrib mal-Istati Membri fil-kuntest tal-formazzjonijiet tal-Kunsill rilevanti, l-SPC u kumitati rilevanti oħra biex tappoġġja dawn ir-riflessjonijiet u se tkompli d-djalogu mal-partijiet interessati rilevanti kollha, speċjalment fil-kuntest tal-Konvenzjoni Annwali tal-Pjattaforma kontra l-Faqar u l-Eskluzjoni.

⁸³

Dokument tal-Kunsill 13723/12: Il-Monitoraġġ tal-Prestazzjoni tal-Protezzjoni Soċjali juri devjazzjonijiet annwali statistikament sinifikanti ("ix-xejriet soċjali li jehtiegu attenzjoni") fl-indikaturi ewlenin miftiehma bħala parti ta' sett ta' indikaturi ta' protezzjoni soċjali u jagħti lok għal sorveljanza tematika dwar ix-xejriet soċjali li jehtiegu attenzjoni